

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 12 (244), 26 czerwca 2019 r.

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Lato w mieście

Na budowie bez wakacyjnej przerwy
Remonty na krakowskich ulicach

Karta Krakowska w pytaniach i odpowiedziach
Co trzeba wiedzieć?

TAURON

ARENA KRAKÓW

2019

CZERWIEC

28 / DIANA KRALL

LIPIEC

10 / MARK KNOPFLER: DOWN THE ROAD WHEREVER TOUR

SIERPIEŃ

1-3 / XVII MEMORIAŁ HUBERTA JERZEGO WAGNERA
31 / MEETUP2019

WRZESIEŃ

09 / ARIANA GRANDE: SWEETENER WORLD TOUR
18 / LINDSEY STIRLING: LIVE IN CONCERT
20 / AN EVENING WITH MICHAEL BUBLÉ
29 / BUDKA SUFLERA

PAŹDZIERNIK

04 / DAVID GARRETT & HIS BAND:
UNLIMITED – GREATEST HITS – LIVE
05 / PREISNER'S MUSIC:
40-LECIE PRACY ARTYSTYCZNEJ ZBIGNIEWA PREISNERA
06 / BEHEMOTH: ECCLESIA DIABOLICA BALTICA
13 / 6 PZU CRACOVIA PÓLMARATON KRÓLEWSKI
14 / II WIELKA LEKCJA EKOLOGII
18 / POLSKA NOC KABARETOWA
24 / KAYAH & BREGOVIĆ
26 / KONGRES CHRZEŚCIJAŃSKI ROZPALENI:
– LANGUSTA NA PALMIE
26 / MIĘDZYNARODOWY TURNIEJ ZAPAŚNICZY
IM. WŁADYSŁAWA BAJORKA

LISTOPAD

11 / LORD OF THE DANCE: DANGEROUS GAMES
15-17 / DISNEY ON ICE: MOC JEST W TOBIE!
23 / LADY PANK
24 / AL BANO & ROMINA POWER

GRUDZIEŃ

03 / DEEP PURPLE: LIVE IN CONCERT
07 / MISTRZOSTWA ŚWIATA SUPERENDURO
22 / PLACIDO DOMINGO: LIVE IN CONCERT

2020

STYCZEŃ

11 / SZKOŁA WYGRANYCH

LUTY

14 / THE KELLY FAMILY: 25 YEARS OVER THE HUMP
15 / KONCERT WALENTYNKOWY: KRÓLOWIE DISCO

MARZEC

07 / ANGRY BIRDS ON ICE
21 / KONCERT MUZYKI FILMOWEJ: WOJCIECH KILAR

LISTOPAD

21 / ANDREA BOCELLI

WYDARZENIA 2019/2020

WIĘCEJ SZCZEGÓŁÓW NA:

www.tauronarenakrakow.pl

str. 9

INFRASTRUKTURA

6. Na budowie bez wakacyjnej przerwy

Remonty na krakowskich ulicach

8. Parkuj i Jedź

O parkingu Mały Płaszów

MIASTO

9. Karta Krakowska w pytaniach i odpowiedziach

To trzeba wiedzieć

10. Krótko z magistratu

11. Poznaj Las Witkowicki

Kraków w zieleni

12. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

12. 75. rocznica akcji „Koppe”

O uroczystościach 6 lipca

13. Tajemnice krakowskiego archiwum

Spotkanie tradycji z nowoczesnością

14. Współpraca ważna na co dzień

O wyborach do Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego

15. BO – to będą pracowite wakacje

Urzednicy ocenią 949 projektów

15. O wyzwaniach mobilności w dużych miastach

O warsztatach wiedeńsko-krakowskich

NOWA HUTA

16. NH2 – felieton Ryszarda Kozika

Może i na Was czeka podobna przygoda?

LATO W MIEŚCIE

17. Lato w Krakowskim Parku Wodnym

18. Zaszalej z GOKidz!

18. Ogród Doświadczeń

18. Szyfry i kody w Muzeum Inżynierii Miejskiej

19. Wakacyjne warsztaty z HistoryLandem

19. Przewrotki zapraszają!

20. Magiczna Lipowa 3

20. Konkursy

str. 21

SPORT

21. Lato z gwiazdami siatkówki i kolarstwa

Wakacyjne atrakcje sportowe

22. Nowe obiekty na sportowej mapie Krakowa

Dobry czas dla krakowskich fanów sportu

KULTURA

23. Cracovia Danza jubileuszowo!

To już 20. Festiwal Tańców Dworskich

24. Prezydent Krakowa na czele OWHC

Podsumowanie 15. Kongresu Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa

25. WAJDA: 12 PRÓB. Inspiracje, tropy, superobiekty

Zaproszenie na wystawę

25. Pokaż swoje piękno

Sierpniowy finał kobiecego projektu „SoulBody”

DLA SENIORÓW

26. Wakacyjna aktywizacja

Co słychać u seniorów?

RADA MIASTA KRAKOWA

27. Jak w Polsce odbudowano samorząd terytorialny

Felieton Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa Dominika Jaśkowca

28. Kalendarium Rady Miasta Krakowa

29. Radni o budżecie

Przedstawiciele klubów radnych RMK oceniają wykonanie budżetu za 2018 rok

30. Kraków to ich miejsce na ziemi

Uroczyste zakończenie Konkursu Krakowskiego

31. Lepsze powietrze to będzie wspólny sukces

Rozmowa z radną Anną Prokop-Staszeczką

HISTORIA

32. Złote ziarna i złote plewy

Kilka słów o folklorze

33. Kalendarium krakowskie

34. Nietypowa rocznica

60 lat Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień

35. Ogłoszenia

Kraków

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Komunikacji Społecznej, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 154, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska; sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk

Współpracownicy: Michał Kozioł, Jan Machowski, Tadeusz Mordarski, Małgorzata Stuch, Joanna Korta, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz, Ryszard Kozik

Zdjęcia: Bogusław Świerzowski, Wiesław Majka. Okładka: fot. Bogusław Świerzowski

Projekt graficzny: Pro Art Studio. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i tkanie: Pro Art Studio

Druk: Drukarnia Leyko Sp. z o.o. Nakład: 45 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i wprowadzania zmian do nadesłanych tekstów. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w krakowskich szpitalach, siedzibach jednostek miejskich, Punktach Obsługi Mieszkańca (CH Bonarka, CH Bronowice, CH Serenada), w Punktach Sprzedaży Biletów MPK (ul. Podwale 3/5, św. Wawrzyńca 13, przy Dworcu Głównym Wschód), przychodniach, Centrach Aktywności Seniorów i bibliotekach.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: ul. Bałuckiego 17 / Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Beskidzka 28, ul. Kalwaryjska 42, ul. Powstańców 34C, ul. Misiotka 1, ul. Jerzmanowskiego 12 (Biedronka), ul. Nowohucka 52 (SELGROS), ul. Pawia (Galeria Krakowska), ul. Ćwiklińskiej 12 (Carrefour – przejście), ul. Balicka 18, ul. Opolska 100 (VINCI), ul. Lubicz L2, Stawowa 61 (Galeria Bronowice, parter), ul. Pawia 5A (Dworzec PKP), al. Pokoju 33, Komandosów 8, al. Bora Komorowskiego 41 (Serenada).

W dniu ukazania się numeru, w godzinach porannych, dwutygodnik rozdawany jest na rondach Grunwaldzkim, Mogilskim, Matecznego, Kocmyrzowskim, na skrzyżowaniach Królewska / al. Mickiewicza, al. Słowackiego / Prądnicka, na pętli tramwajowej Krowodrza Górka oraz pod Teatrem Bagatela.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się **28 sierpnia**.

Fot. Bogusław Świerzowski

Aktywne krakowskie lato

Choć wakacje zaczęły się już kilka dni temu, w Krakowie życie wcale nie zwalnia. I nie mam tutaj na myśli turystów, którzy jak co roku tłumnie odwiedzają nasze miasto. Ostatni przed przerwą wakacyjną numer dwutygodnika KRAKÓW.PL, który trzymają Państwo w ręku, doskonale pokazuje, że nawet w czasie upałów w mieście sporo się dzieje. Przede wszystkim remontujemy. Wiem, że wielu z Państwa narzeka na prace drogowe, ale nie da się ukryć, że te najbardziej skomplikowane najlepiej wykonać przy pięknej pogodzie i wtedy, gdy część krakowian odpoczywa poza miastem. Z kolei jeszcze tylko do końca czerwca czekamy na Państwa opinie, gdzie powinien w Krakowie stać pomnik Armii Krajowej. Przypominam o tych konsultacjach, ponieważ sprawa monumentu rozgrzewała emocje kilka miesięcy temu i mam nadzieję, że tym razem uda się znaleźć satysfakcjonujące wszystkich rozwiązanie.

Wakacje to też w tym roku czas weryfikacji projektów złożonych do budżetu obywatelskiego, a jest ich wyjątkowo dużo, bo aż 949. Teraz urzędnicy będą sprawdzać, czy z formalnego punktu widzenia ich realizacja jest możliwa, a pod koniec wakacji ogłoszą listę tych projektów, na które będziemy głosować jesienią.

W samym środku wakacji – 1 sierpnia – pierwsze urodziny będzie obchodzić Karta Krakowska. Będziemy Państwu przypominać, że jest ona ważna przez rok i ci, którzy wyrobili ją w ubiegłe wakacje, będą musieli przedłużyć jej ważność, by nadal korzystać ze zniżek.

Jak zawsze serdecznie zapraszam do korzystania z letniej oferty miasta – krakowskich obiektów sportowych, terenów rekreacyjnych, zajęć w centrach kultury. Proszę też nie zapominać, że co weekend spotykamy się na piknikach w krakowskich parkach, gdzie czeka na uczestników mnóstwo niespodzianek.

Wszystkim Państwu życzę udanych wakacji!

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Architektura miast. KRAKOWSKA PERSPEKTYWA

GOŚCIE

29.06 Filip Springer

7.09 Teresa Latuszewska-Syrda

7.09 Agnieszka Labus

18.09 dr hab. Monika Bogdanowska

28.09 Paweł Jaworski

MIEJSCE

Arteteka Wojewódzkiej
Biblioteki Publicznej
w Krakowie, ul. Rajska 12
godz. 17:00

O WYDARZENIU
rajska.info

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

WOJEWÓDZKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
W KRAKOWIE

MAŁOPOLSKA

Czerwcowy Kraków

zdjęcia: Bogusław Świerzowski, Jan Graczyński

**Na budowie
bez wakacyjnej
przerwy**

Remont ul. Krakowskiej / fot. Jan Graczyński

Intensywna przebudowa ulic Dietla i Karmelickiej, kontynuacja modernizacji torowiska do Bronowic, letnie remonty nakładkowe – to tylko część z prac, które będą się toczyć w Krakowie w czasie wakacji. – Cały czas inwestujemy w infrastrukturę, a latem, ze względu na mniejszy ruch i sprzyjającą pogodę staramy się realizować najtrudniejsze inwestycje – tłumaczy prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

Tadeusz Mordarski

Remonty w wakacje nie ustaną, a Zarząd Dróg Miasta Krakowa podkreśla, że gra jest warta świeczki. Prace modernizacyjne, choć teraz utrudniają ruch w mieście, przynoszą ogromne efekty. – Mam wrażenie, że dawno w Krakowie nie było takiej kumulacji remontów. Zwężenie na alejach Trzech Wieszczów, zamknięta ul. Królewska, prace na ul. Krakowskiej... Dużo

tęgo. Niestety w godzinach szczytu, w niektórych częściach miasta, trudno się jeździ – narzeka jeden z krakowskich kierowców. – To jakaś kumulacja! Gdzie się człowiek nie ruszy, tam kopią, budują, remontują – wtóruje mu pan Krzysztof, taksówkarz.

Michał Pyclik z Zarządu Dróg Miasta Krakowa odpowiada: – Tak naprawdę nie ma kumulacji remontów. Prace na terenie miasta trwają cały rok. Przeprowadzamy ich sporo na wiosnę i jesienią, zimą mniej, ze względu na pogodę. Prawdą jest natomiast, że latem staramy się realizować te najtrudniejsze przedsięwzięcia, bo wtedy mamy mniejszy ruch w mieście i sprzyjającą aurę. Te prace, które da się wykonać przy większym ruchu, robimy poza wakacjami. Miasto naprawdę dużo inwestuje w infrastrukturę, by mieszkańcy w rezultacie mogli sprawniej przemieszczać się po Krakowie.

Także prezydent Krakowa podkreśla, że prace są przeprowadzane sukcesywnie:

– Może się wydawać, że remonty planujemy hurtem, ale przecież to nieprawda. Co chwilę rozpoczynamy realizację nowej inwestycji, zamiast jednej raz na pięć lat, jak się to zdarza w innych miastach. Dzięki temu przez ostatnie lata mogliśmy w Krakowie m.in. przebudować lub wyremontować linie tramwajowe.

Wakacyjne remonty nakładkowe

Michał Pyclik pytany o to, które remonty w wakacje będą najbardziej odczuwalne dla mieszkańców, wylicza: – Dla kierowców najbardziej uciążliwe będą remonty nakładkowe, polegające na szybkiej wymianie górnej warstwy asfaltu. Wykonujemy takie naprawy od kilku lat, co roku w budżecie ujmujemy nowe. Remonty nakładkowe znacząco poprawiają jakość dróg. Nie jest już tak, że łatamy jakąś dziurę, tylko rozwiązujemy problem kompleksowo. Taka wymiana jest droższa niż zwykły remont, ale efekty są też znacznie lepsze: od kiedy wykonujemy tego typu naprawy, zauważyliśmy spadek wniosków kierowców o odszkodowanie. – Urzędnik przypomina, że od maja trwa m.in. remont nakładkowy ul. Półtanki, obejmujący np. wymianę krawężników i nawierzchni. Remont prowadzony na odcinku od skrzyżowania z ul. Nad Drwiną do skrzyżowania ulic Botewa i Śliwiaka ma zakończyć się jeszcze w czerwcu.

Najbardziej uciążliwe remonty nakładkowe na ulicach o dużym natężeniu ruchu będą prowadzone podczas wakacji. Tęgo lata robót drogowych można się spodziewać m.in. na ulicach: Kosocickiej, Gzysimków, Fatimskiej, Cienistej czy Łyszkiewiczza.

Do końca czerwca potrwa remont nawierzchni i chodników przy ul. Urbanistów i Orkana. 5 lipca zakończą się prace brukarskie tuż obok bloków przy ul. Grota-Roweckiego 51.

Co z większymi inwestycjami?

Niezależnie od programu nakładkowego w Krakowie w wakacje będą przeprowadzane większe inwestycje drogowe. W ramach rozpoczętej wczesną wiosną modernizacji ul. Krakowskiej przebudowywane jest torowisko wraz z ulicą na odcinku od Rollego do Dietla. – Dla mieszkańców z pewnością zauważalny będzie remont ul. Dietla. Tutaj prowadzone są prace na węźle rozjazdowym, więc remont głównie odczują pasażerowie, którzy nie będą mogli dojechać tramwajem do mostu Grunwaldzkiego – mówi prezydent Krakowa.

Przypomnijmy, że remont ul. Krakowskiej, który ruszył w marcu, ma potrwać 10 miesięcy. Jak podkreśla prezydent miasta, ta krakowska arteria zyska zupełnie nowy charakter, a nowe, wytlumione torowisko poprawi komfort pasażerów komunikacji miejskiej.

– Teraz nie jest łatwo, ale cieszę się z remontu ul. Krakowskiej. Chodniki zostaną poszerzone, ma zrobić się zielono. Musimy ▶

► się przemęczyć, ale efekt będzie super – mówi z przekonaniem mieszkanka Kazimierza pani Justyna.

Kolejną inwestycją, która ma ruszyć pod koniec czerwca, jest remont torowiska przy ul. Karmelickiej. – Modernizacja torowiska na Karmelickiej nie ma takiego wpływu na ruch tranzytowy w mieście, ale już w przypadku ruchu w centrum trochę zmian zostanie wprowadzonych – zapowiada przedstawiciel krakowskiego zarządu dróg. Jednostka informuje, że jeszcze trwają ustalenia, jak będzie wyglądać na czas remontu tymczasowa organizacja ruchu. Wstępnie planowane jest całkowite zamknięcie ul. Karmelickiej na odcinku od ul. Garbarskiej do al. Mickiewicza. Takie rozwiązanie pozwoliłoby wykonawcy zakończyć prace w ciągu trzech miesięcy.

Dodatkowo przewiduje się wprowadzenie ruchu dwukierunkowego na ulicach: Siemiradzkiego, Kremerowskiej, Grabowskiego, Batorego, Michałowskiego, Rajskiej, Garbarskiej oraz Karmelickiej (na odcinku od ul. Garbarskiej do skrzyżowania z ul. Dunajewskiego). Wprowadzenie ruchu dwukierunkowego zlikwiduje miejsca postojowe wzdłuż ulic. W zamian przygotowano 150 miejsc na parking przy ul. Karmelickiej 26 (wjazd i wyjazd od ul. Dolnych Młynów). Ruch jednokierunkowy z kolei ma zostać wprowadzony na ul. Kochanowskiego, na odcinku od ul. Michałowskiego do ul. Grabowskiego.

Cały czas trwa przebudowa ul. Królewskiej, Podchorążych i Bronowickiej. Remont w niewygodny moment wszedł w kwietniu – wtedy wyłączono z ruchu jezdnię al. Mickiewicza i al. Słowackiego prowadzącą w kierunku Nowego Kleparza. Teraz wykonawca finalizuje prace od strony ul. Królewskiej – wyłączone z ruchu zostały aleje w kierunku mostu Dębnickiego. – Nie ukrywam, że remont torowiska do Bronowic znacznie utrudnia poruszanie się po okolicy. Niedawno zamknięto skrzyżowanie ul. Królewskiej z al. Kijowską. Ale rozumiem, że kiedyś trzeba zmodernizować tory, bo były w bardzo złym stanie – mówi mieszkanka z ul. Królewskiej. I dodaje: – Na szczęście w okolicy Rynku, gdzie pracuję, sprawnie można dojechać komunikacją zastępczą.

– Na przełomie lipca i sierpnia podróżowanie w rejonie ul. Królewskiej powinno być już łatwiejsze. Z końcem września wrócą tam tramwaje. Skończymy wówczas remont i Karmelickiej, i Królewskiej – zapewnia urzędnik z ZDM.

Myślenicka, Igołomska, Trasa Łagiewnicka...

Latem będzie kontynuowana realizacja jednej z najważniejszych inwestycji na południu Krakowa: przebudowa ul. Myślenickiej. Obecnie trwają tam roboty przy kanalizacji. To kolejny już etap prac, który uniemożliwia przejazd samochodów – z wyjątkiem pojazdów mieszkańców – na odcinku od ronda Pamuty do ul. Merkuriusza Polskiego.

Dodatkowo w ciągu Myślenickiej powstaje specjalny brukowy pas oddzielający dwie jezdnie. Jego zadaniem jest uspokojenie ruchu tranzytowego, który pojawił się w okolicy w ostatnich latach.

Trwa też przebudowa jednej z najważniejszych ulic wylotowych z Krakowa – ul. Igołomskiej, która stanowi część drogi krajowej nr 79. Prowadzone są roboty związane z przebudową wiaduktu PKP. Kontynuowana jest także budowa tunelu.

Zarząd Dróg Miasta Krakowa wyremontuje również most na Wiśle w ciągu ul. Brzeskiej. W miesiącach wakacyjnych należy się więc liczyć z dodatkowymi utrudnieniami, gdyż wprowadzony zostanie na tej ulicy ruch wahadłowy.

Tempa nabrały prace przy budowie Trasy Łagiewnickiej. Budowany jest tunel w rejonie skrzyżowania ulic Herberta i Witosa, którym – w poprzek ul. Herberta – zostanie poprowadzona trasa.

W cierpliwość muszą uzbroić się mieszkańcy Ruczaju: drogowcy zamknęli część ul. Kobierzyńskiej prowadzącej w kierunku centrum Krakowa. Na całym odcinku zamknięta została też ul. Rostworowskiego, a także ulice Pszczelna oraz Ruczaj.

Przez wakacje zwężona nadal będzie – do jednego pasa ruchu na ok. 400-metrowym odcinku, w każdym kierunku – ul. Zakopiańska. Nie da się ukryć, że lato tego roku na budowie będzie pracowite.

Parkuj i Jedź

W połowie kwietnia Miejska Infrastruktura Sp. z o.o. odda do użytku parking typu Park& Ride (Parkuj i Jedź) na 165 miejsc.

Jacek Kwaśniak

Parking Mały Płaszów jest trzecim parkingiem P+R wybudowanym przez Miejską Infrastrukturę. Został zaprojektowany i wybudowany w bezpośrednim sąsiedztwie węzła tramwajowo-autobusowego Mały Płaszów, który znajduje się przy ul. Lipskiej. Do parkingu można dojechać od ul. Surzyckiego i ul. Lipskiej (należy skręcić w ul. Mierzeja Wiślana, a następnie w ul. Bagrową). Dzięki tej inwestycji zyskałyśmy 165 miejsc postojowych, w tym siedem dla osób niepełnosprawnych oraz dwa miejsca postojowe

z punktami ładowania dla pojazdów z silnikami elektrycznymi. Korzystanie z tych punktów jest bezpłatne. Przy pętli tramwajowej na ul. Lipskiej, w ciągu pieszo-rowerowym, wydzielono miejsca parkingowe dla rowerów w formie zadaszonych stojaków, z elektromechanicznym systemem zabezpieczeń rowerów przed kradzieżą.

Parking jest czynny we wszystkie dni tygodnia w tzw. dobie parkingowej zamykającej się w godz. 4.30–2.30 dnia następnego. Parking jest dostępny bezpłatnie dla osób korzystających z usług Komunikacji Miejskiej (KMK), posiadających wykupiony aktualny bilet okresowy KMK zapisany na Krakowskiej Karcie Miejskiej (KKM), Karcie Krakowskiej (KK), Małopolskiej Karcie Aglomeracyjnej (MKA) oraz w aplikacji iMKA. Osoby nieposiadające aktualnych biletów okresowych zapisanych na wymienionych nośnikach mogą skorzystać z parkingów, pobierając bilet parkingowy przy wjeździe. Taki bilet uprawnia jedną osobę do korzystania z komunikacji miejskiej w czasie trwania rozpoczętej doby parkingowej. Wyjazd z parkingów jest możliwy po uiszczeniu należnej opłaty zgodnej z cennikiem – można jej dokonać w kasie parkingowej lub zbliżeniowo kartą płatniczą przy wyjeździe.

Fot. Bogusław Świerzowski

oprac. Joanna Korta

Już od roku krakowianie cieszą się z licznych przywilejów, jakie daje Karta Krakowska – tańszych biletów komunikacji miejskiej i aglomeracyjnej, zniżek w kawiarniach, instytucjach kultury, punktach usługowych, a nawet porad prawnych. Z Karty z Lajkonikiem korzysta obecnie 191 620 osób.

Karta Krakowska w pytaniach i odpowiedziach

Karta Krakowska ważna jest przez rok, licząc od daty zaakceptowania wniosku. O północy 31 lipca wygasną więc uprawnienia Karty Krakowskiej tym mieszkańcom, którzy jako pierwsi złożyli wnioski o jej wydanie w lipcu ubiegłego roku. Aby nadal korzystać z możliwości, które daje karta, nie trzeba składać jednak kolejnego wniosku o jej wydanie. Wystarczy tylko aktywować uprawnienia KK na kolejnych 12 miesięcy, a w przypadku gdy z KK chcemy korzystać jako płatcy podatek w Krakowie – przyjść do Punktu Sprzedaży Biletów i okazać PIT. Przez ostatni rok sporo mogło się jednak zmienić w życiu użytkowników KK – niektórzy stali się dorośli, inni zmienili stan cywilny czy wyprowadzili się poza Kraków, dlatego przedstawiamy krótki przewodnik po czynnościach, które należy wykonać, aby nadal cieszyć się dostępem do zniżek.

Dlaczego muszę przedłużyć uprawnienia KK?

Status Karty Krakowskiej jest ważny przez rok kalendarzowy, licząc od daty zaakceptowania wniosku. To, kiedy karta traci ważność, sprawdzisz w automatach biletowych (wszystkie nośniki plastikowe: KK, KKM, MKA, legitymacja studencka, KKR 3+) oraz po zalogowaniu się do konta internetowego KK i mKK.

Co muszę zrobić, aby przedłużyć ważność KK zapisanej na plastikowym nośniku, jeśli w ciągu roku nie zmieniałam/em nazwiska ani stałego adresu zameldowania?

Poczekaj na e-maila lub smsa z powiadomieniem o możliwości przedłużenia ważności KK, a potem idź do dowolnego stacjonarnego automatu biletowego lub oznaczonych automatów w pojazdach komunikacji miejskiej i postępuj zgodnie z komunikatami na ekranie. Miejsca te będą dodatkowo oznaczone informacją „Tu przedłużysz ważność Karty Krakowskiej”.

Zmieniłam/em adres stałego zameldowania, ale nadal mieszkam w Krakowie. Co wtedy?

Postępuj, jak opisano wyżej.

Co mam zrobić, jeśli w ciągu roku zmieniałam/em nazwisko i miejsce zameldowania na terenie Krakowa?

Musisz zaktualizować te dane. Na co najmniej 30 dni przed upływem daty ważności KK udaj się po nową KK lub KKM do dowolnego Punktu Sprzedaży Biletów MPK SA. Jeśli KK masz zapisaną na nośniku, jakim jest legitymacja studencka, Małopolska Karta Aglomeracyjna lub Krakowska Karta Rodzina 3+, nowe dane musisz podać w odpowiednich punktach dystrybucji tych kart – tak, aby w systemie KK zostały one zmienione.

Co w przypadku, gdy we wniosku nie podałam/em numeru telefonu ani adresu e-mail?

Wtedy o zbliżającym się terminie wygaśnięcia karty musisz pamiętać sam i na ok. 15 dni przed jego upływem udać się do automatu, aby przedłużyć ważność uprawnień. MPK SA będzie też wysyłać do tych osób listy z przypomnieniem o potrzebie przedłużenia KK.

Nie mieszkam już w Krakowie, ale nadal płacę tu podatek.

Weź ze sobą PIT, który to potwierdzi, i nie wcześniej niż na 30 dni przed upływem terminu ważności Karty wystąp z wnioskiem o jej przedłużenie. Jeśli karta straci ważność, trzeba będzie wystąpić w Punkcie Sprzedaży Biletów z wnioskiem o przywrócenie ważności – pamiętaj, by mieć przy sobie PIT.

Co z przedłużeniem ważności KK, jeśli jest ona zapisana na nośniku mobilnym (mKK, mKKM, iMKA)?

Poczekaj na smsa lub e-maila z powiadomieniem. Ważność karty możesz sprawdzić w swojej aplikacji mobilnej. Nawet jeśli zmieniłeś adres zameldowania na inny w Krakowie, nie musisz dokonywać żadnej aktualizacji. Ta jest niezbędna, gdy zmieniłaś/eś nazwisko – wtedy dane osobowe musisz uaktualnić w dowolnym Punkcie Sprzedaży Biletów MPK SA lub – jeśli masz iMKA, najpierw zaktualizuj dane w punkcie dystrybucji karty, a potem idź do PSB, aby zmienić dane w systemie KK. Jeśli zmieniłaś/eś adres stałego zameldowania na inny, ale nadal jesteś płatnikiem podatków w Krakowie, idź do Punktu Sprzedaży Biletów i okaż PIT – najlepiej na 30 dni przed upływem ważności KK.

Skończyłam/em 18 lat. Co z moją KK?

Jesteś już dorosła/y, dlatego musisz złożyć wniosek o przedłużenie uprawnień samodzielnie.

Co zrobić, gdy moje dziecko skończyło już sześć lat?

Jako rodzic powinieneś złożyć wniosek o objęcie go przywilejami płynącymi z posiadania karty. Można to zrobić elektronicznie (poprzez funkcję „dodaj dziecko do wniosku”) lub w formie papierowej w dowolnym Punkcie Sprzedaży Biletów MPK SA.

Pamiętaj, że od poniedziałku do piątku od godz. 8.00 do 20.00 czynna jest infolinia Karty Krakowskiej. W razie pytań dzwoń pod nr 12 254-14-00.

Przez internet po odpis aktu stanu cywilnego

Obecnie 9 z 29 spraw leżących w kompetencjach USC w Krakowie można załatwić w trybie elektronicznym. Wśród nich jest m.in. wydawanie odpisów z rejestru stanu cywilnego – w ubiegłym roku na 66 511 spraw ogółem 3666 zostało załatwionych właśnie w ten sposób.

Aby móc tą drogą złożyć wniosek, niezbędny jest profil zaufany. Jest to podpis elektroniczny do podpisywania podań i wniosków składanych do podmiotów publicznych. Pozwala on potwierdzić naszą tożsamość. Chodzi o to, by nikt nie mógł się pod nas podszyć.

Odpis aktu stanu cywilnego skrócony i zupełny można otrzymać w formie papierowej lub elektronicznej – dokument elektroniczny podpisany jest kwalifikowanym podpisem elektronicznym, który

potwierdza jego autentyczność. Jeśli wniosek o odpis wpływa drogą elektroniczną, odpis jest wysyłany na skrzynkę na platformie ePUAP (jeśli użytkownik ma tam konto).

Aby złożyć wniosek przez internet, należy skorzystać ze strony: obywatel.gov.pl.

Odpis potrzebny do uzyskania paszportu, świadczenia socjalnego, pomocy społecznej, ZUS, alimentów, przyznania opieki, kurateli, adopcji, zatrudnienia czy wynagrodzenia za pracę wydawany jest bezpłatnie. Za odpis skrócony aktu stanu cywilnego (także za odpis wielojęzyczny) zapłacimy 22 zł, a za zupełny aktu stanu cywilnego – 33 zł. (JK)

Statuetki dla Mecenaserów Dziecięcych Talentów

10 czerwca na Scenie pod Ratuszem w Teatrze Ludowym odbyła się gala projektu „Mecenas Dziecięcych Talentów”, realizowanego przez Urząd Miasta Krakowa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Stowarzyszenie Daleko Więcej. Tegoroczną galę uświetniły występy Aleksandry Pawlik (śpiew) oraz Kaliny Kraszewskiej (taniec).

W tym roku pomoc 12 mecenaserów i instytucji wspierających objęła 17 dzieci. Większość mecenaserów jest zaangażowana w projekt od samego początku. Od siedmiu lat w programie uczestniczą m.in. Krakowski Holding Komunalny wraz ze spółkami, Krakowska Kongregacja Kupiecka oraz Kraina Zabaw Dziecięcych „Anikino”. Warto dodać, że Krakowskie Kościoły Ewangeliczne od pięciu lat organizują wielokopiętowaną zbiórkę pieniężną i przeznaczają ją na potrzeby

projektu. Na podziękowania zasługują także Teatr Ludowy, który udostępnił na uroczystość salę teatralną przy Rynku Głównym, oraz kwiatarnia Takie Kwiatki, która ufundowała kwiaty dla Mecenaserów.

Przypomnijmy, że celem projektu jest pomoc utalentowanym dzieciom z krakowskich szkół podstawowych, które z różnych względów nie mogą w pełni rozwijać swoich uzdolnień i pasji. We wrześniu rusza kolejna edycja projektu. Opieką można objąć konkretne dziecko albo wpłacić dowolną kwotę na konto akcji: 50 1750 0012 0000 0000 3887 5833 (w tytule przelewu „Mecenas Dziecięcych Talentów”). Sylwetki dzieci oraz szczegóły programu dostępne są na stronach: www.kkr.krakow.pl oraz www.dalekowiecej.pl. (MW)

Fot. Aleksandra Kieras

Lato w mieście dla dzieci z niepełnosprawnościami

Prezydent Miasta Krakowa ogłasza nabór na bezpłatny wypoczynek letni dla dzieci z niepełnosprawnościami w wieku szkolnym. Podczas półkolonii dzieci będą miały zapewnioną opiekę, a koszty wypoczynku letniego są w całości finansowane przez Gminę Miejską Kraków.

Zajęcia odbywać się będą w Karcher Hala Cracovia Centrum Sportu Niepełnosprawnych przy al. Focha 40 w Krakowie, w godz. 8.00–16.00. Opiekunowie dzieci muszą wypełnić kartę zgłoszenia. Zapisy będą przyjmowane od 1 lipca do wyczerpania wolnych miejsc pod numerem tel.: 609 915 005 lub e-mailowo: polkolonie@polandbusinessrun.pl. Organizator zapewnia: transport z miejsca zamieszkania do miejsca organizacji wypoczynku

letniego oraz drogę powrotną, opiekunów w godzinach trwania wypoczynku, posiłki (drugie śniadanie, obiad, podwieczorek) oraz opiekę medyczną. W ofercie znajdują się m.in. zajęcia sportowe, plastyczno-ceramiczne, warsztaty kulinarne, wycieczka do ZOO, gry i zabawy.

Terminy turnusów: I: 15–19 lipca; II: 22–26 lipca; III: 29 lipca–2 sierpnia; IV: 5–9 sierpnia; V: 12–16 sierpnia (z wyjątkiem 15.08.); VI: 19–23 sierpnia i VII: 26–30 sierpnia.

Realizacja programu nadzorowana jest przez Referat ds. Problematyki Osób z Niepełnosprawnościami Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, tel. 12 616-50-75. (BKG)

Przestrzeń Lasu Witkowskiego zyskała nowy charakter / Fot. archiwum ZZM

Poznaj Las Witkowskiego

Szmer strumyka, świergot ptaków i wszechogarniająca zieleń, która sprawia, że od razu czujemy się lepiej. Takich uroków i takiego relaksu może nam dostarczyć z pewnością Las Witkowskiego. Jeszcze do niedawna odwieczali to miejsce głównie okoliczni mieszkańcy, a reszta krakowian nie miała pojęcia o jego istnieniu. Od kilku lat sytuacja ta się zmienia, a las z każdym rokiem zyskuje nowe grono fanów.

Katarzyna Przyjemna-Grzesik

Jedną z przyczyn tej zmiany są działania podjęte w ramach projektu „Urban Green Belts – Inteligentne zintegrowane modele zrównoważonego zarządzania miejskimi przestrzeniami zieleni dla zdrowszego i przyjaznego środowiska”, który realizowany był jako część programu Interreg Central Europe. To właśnie dzięki niemu przestrzeń Lasu Witkowskiego zyskała nowy charakter.

Kluczowa dla jej rozwoju była budowa mostku na rzece Bibiczance, dzięki któremu spacer po lesie można bezpiecznie kontynuować i odkrywać niedostępne dotąd jego rejony. Z drewna pozyskanego z lasu (wiatrowatów) wykonano dwa komplety mebli piknikowych, które doskonale wpasowały się w otoczenie. Spacerujący mogą też odpocząć w trakcie wędrówek na jednej z 12 ławek

ustawionych wzdłuż ścieżki. Nie zapomniano także o osobach z niepełnosprawnościami, dla których utworzono dwa dogodne miejsca postojowe.

Istniejącą ścieżkę edukacyjną uzupełniono siedmioma nowymi tablicami edukacyjnymi informującymi o florze i faunie lasu. Zaprojektowano też specjalną grę dostępną w aplikacji „Kraków w zieleni”, jak również angażującą mieszkańców stronę – www.gll.zm.krakow.pl, poświęconą „zielonemu żywemu laboratorium” – jak w projekcie UGB nazywano Las Witkowskiego. Strona pozwala zobaczyć las o każdej porze roku, zawiera wiele ciekawostek, ale angażuje też mieszkańców, dając możliwość dodawania zdjęć, które wykonali podczas spaceru po lesie.

Angażowanie mieszkańców było zresztą od początku jednym z celów projektu. Chcąc zasięgnąć ich opinii i zaczerpnąć od nich nieco energii, zorganizowano na początku lipca 2017 r. m.in. „Piknik leśny”, w trakcie którego wspólnie diagnozowano potrzeby (np. mostek czy ławki?). Mieszkańcy wskazywali również miejsca, w których powinny się znaleźć wskazane przez nich rozwiązania.

Wśród nowych fanów Lasu Witkowskiego są też biegacze, którzy po raz pierwszy pobiegli tam w zeszłym roku w ramach „Biegu Twierdzy Kraków”. W zorganizowanym w tym roku plebiscycie zgodnie wybrali oni Las Witkowskiego jako najlepsze miejsce do tego typu imprez, mimo że ostatni bieg odbywał się w deszczu i błocie.

Aby zachęcić mieszkańców do odwiedzin Lasu, kilkakrotnie skierowano tu Parkobus. Jedną z tych podróży zakończyła się warsztatami przyrodniczymi „Zielone horyzonty”, podczas których można było obserwować nocne owady.

O tym, że Las Witkowskiego jest bliski sercu mieszkańców Krakowa, świadczy też nowo wybudowany plac zabaw, który jest efektem realizacji budżetu obywatelskiego. Krakowianie nie tylko dostrzegli potrzebę stworzenia tam nowego, naturalnego, pięknie wkomponowanego się w otoczenie miejsca zabaw dla dzieci, ale również oddali na ten projekt swój głos.

Dzięki tym wszystkim inicjatywom mieszkańcy zyskali możliwość pogłębiania swojej więzi z naturą, a także wiedzy na temat lasu.

Angażowanie mieszkańców było od początku jednym z celów projektu.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

6 czerwca

- Podpisanie deklaracji o współpracy podczas zgromadzenia ogólnego Coimbra Group, Auditorium Maximum, ul. Krupnicza

7 czerwca

- Uroczysta zbiórka z okazji zdania i objęcia stanowiska Komendanta Miejskiej Policji w Krakowie, ul. Siemiradzkiego
- Wizyta w nowo otwartym 39. Klubie Rodzica, os. Wizjonerów

8 czerwca

- Otwarcie budynku klubowego KS Wróblowianka w ramach Turnieju Wróblowianka Tiger Hearts Cup 2019, ul. Wróblowicka
- Dni Nowej Huty, Łąki Nowohuckie

9 czerwca

- Inauguracja Dnia Otwartego Magistratu, pl. Wszystkich Świętych
- Inauguracja Dnia Otwartego Magistratu w Nowej Hucie, park Wiśniowy Sad
- #5xTAK, czyli 5. Urodziny TAURON Areny Kraków, ul. Lema
- Wspólne zdjęcie z okazji 70-lecia Nowej Huty, al. Róż

fot. Bogusław Świerzowski

10 czerwca

- Spotkanie w nowej siedzibie Archiwum Urzędu Miasta Krakowa, ul. Na Załęczu
- Wręczenie nagród „Pióro Businessu”, Sala Obrad RMK

14 czerwca

- Wręczenie nagrody „Bezpieczny Kraków”, Sala Portretowa

15 czerwca

- Wręczenia Nagrody Teatralnej im. Stanisława Wyspiańskiego, Teatr Ludowy

17 czerwca

- Uroczystość z okazji 100. rocznicy powołania Najwyższej Izby Kontroli, Sala Obrad RMK
- Wizyta Luca Jacobsa – ambasadora Belgii w Polsce
- Rozpoczęcie wakacji na zmodernizowanych obiektach sportowych Szkoły Podstawowej nr 117, ul. Kurczaba

18 czerwca

- Podpisanie umowy w kwestii zrównoważonego rozwoju pomiędzy Gminą Miejską Kraków a PGE Energia Ciepła SA
- Podpisanie porozumienia z Kongregacją Kupiecką ws. odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, Sala Dietla
- Oficjalne otwarcie międzynarodowego spotkania ASPIRE4ALL, w ramach dorocznej konferencji stowarzyszenia ASPIRE, Centrum Kongresowe ICE

Więcej wydarzeń miejskich oraz fotorelacji znajdziesz w OTO FOTOkronice Miasta Krakowa: krakow.pl/otofotokronika

75. rocznica akcji „Koppe”

Generał Wilhelm Koppe, wyższy dowódca SS i policji w Generalnym Gubernatorstwie był jednym z głównych organizatorów terroru, odpowiadającym za zbrodnie popełniane na Polakach. Władze Polskiego Państwa Podziemnego wydały na niego wyrok śmierci, który miał początkowo wykonać Kedyw Okręgu Krakowskiego AK. Ostatecznie wykonanie zadania dowództwo Kedywu powierzyło oddziałowi „Parasol”.

Marcin Kapusta*

Dowódcą akcji został Stanisław Leopold „Rafał”, a jako miejsce jej przeprowadzenia wybrano róg ul. Powiśle i pl. Kossaka w Krakowie. Próbę wykonania wyroku podejmowano trzykrotnie. Niestety, w akcji z 11 lipca śmiertelnie zraniono oficera jadącego z Koppem, ale generał wyszedł z zamachu prawdopodobnie bez szwanku.

Podczas ucieczki akowcy natknęli się na auto z niemieckimi żandarmami i doszło do strzelaniny. Ranny w brzuch został „Dietrich”. Do kolejnego starcia z kilkudziesięcioma niemieckimi żołnierzami doszło niedaleko miejscowości Udórz. W czasie odskoku

zginął „Ali”, ranny „Orlik” prawdopodobnie popełnił samobójstwo, a Niemcy zabrali ze sobą rannych „Storcha”, „Warskiego” i łączniczkę „Zetę” (Halinę Grabowską). Trafili oni do więzienia Montelupich, gdzie zostali zamordowani.

W rocznicę Akcji Specjalnej „Koppe” spotykają się przedstawiciele środowisk kombatanckich z Warszawy i Krakowa oraz władz samorządowych, harcerze z ZHP i ZHR, a także mieszkańcy Krakowa, aby uczcić pamięć bohaterskich żołnierzy batalionu „Parasol” i Okręgu Kraków AK. W uroczystościach uczestniczą także żołnierze Wojska Polskiego, szczególnie Jednostki Wojskowej Komandosów z Lublińca, dziedziczącej tradycje batalionu „Parasol”, i Jednostki Wojskowej „NIL”.

W tym roku uroczystości organizowane przez Prezydenta Miasta Krakowa i Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie odbędą się w sobotę 6 lipca. O godz. 12.30 w kościele oo. Kapucynów przy ul. Loretańskiej 11 rozpocznie je msza święta za dusze poległych i zmarłych żołnierzy batalionu „Parasol” i Kedywu Okręgu Kraków AK. W nabożeństwie wezmą udział poczty sztandarowe. Następnie zebrani przejdą na miejsce akcji „Koppe”. O godz. 14.00 przy ul. Powiśle 2–3 rozpoczną się uroczystości rocznicowe. Obchodom towarzyszyć będzie wystawa poświęcona cichociemnym oraz ekspozycja sprzętu, wyposażenia i mundurów polskich jednostek specjalnych ze zbiorów Muzeum Spadochroniarstwa i Wojsk Specjalnych w Wiśle.

*pracownik Oddziału IPN w Krakowie

Fot. Bogusław Świerzowski

Tadeusz Mordarski

W tym miejscu przechowywane są najważniejsze dokumenty związane z Urzędem Miasta Krakowa i mieszkańcami stolicy Małopolski. To tu tradycja spotyka się z nowoczesnością. – To jest nasza przeszłość, ale i przyszłość – nie ma złudzeń Zbigniew Pasierbek, kierownik Archiwum Urzędu Miasta Krakowa.

Tajemnice krakowskiego archiwum

Zbiory przechowywane są obecnie w nowym budynku przy ul. Na Ząłęczu, dokąd zostały przeniesione ze starej siedziby przy ul. Dobrego Pasterza. – Długo czekaliśmy na oddanie do użytku nowego budynku. Cieszę się, że inwestycja dobiegła końca, a przeniesienie zasobów odbyło się niezwykle sprawnie – mówi dyrektor magistratu Marta Nowak.

Czy takie archiwum kojarzy się Państwu z zalegającymi, zakurzonymi stertami papierów? – Archiwa kiedyś tak właśnie wyglądały. Co więcej, w wielu miejscach nadal tak jest i ubolewam nad tym – mówi Zbigniew Pasierbek. – W Krakowie jednak archiwum to nowoczesna komórka organizacyjna urzędu, w której są ewidencjonowane i w dobrych warunkach przetrzymywane oraz udostępniane dokumenty – dodaje. – To nie jest, jak dawniej, jakaś piwnica czy zapuszczony magazyn, do których na zakończenie swojej kariery zsyłane są zarówno osoby obsługujące archiwum, jak i papiery. W błędzie jest też ten, kto myśli, że te dokumenty zostały pogrzebane, bo one cały czas żyją. Przecież korzysta z nich bardzo wiele osób – podkreśla kierownik placówki.

– Chcemy zmienić wyobrażenie o pracy archiwisty. Nie jest to już starszy urzędnik w okularach z grubymi szklami, chowający się najczęściej w podziemiach wśród sterty papierów – dodaje Tomasz Karaś, główny specjalista referatu archiwum Wydziału Organizacji i Nadzoru UMK. – Należy bowiem pamiętać, że w czasach współczesnych, również w administracji publicznej, sprawny dostęp do informacji to sprawa kluczowa – podkreśla.

Jakie tajemnice kryje zatem krakowskie archiwum? – Są to m.in. akta osobowe czy finansowe. Dla przeciętnego mieszkańca naszego miasta archiwum to

miejsce, w którym może chociażby poświadczyć swoją aktywność zawodową, jeśli miała związek z urzędem, lub uzyskać dokumenty, które są związane z jego bieżącą działalnością, np. dotyczą rejestracji pojazdów czy wydania dowodu osobistego – wyjaśnia.

Marta Nowak podkreśla, że archiwalia to nie tylko historyczno-kulturowy aspekt naszej wspólnej przeszłości, ale również element stanowiący swoistą fotografię życia zawodowego lub prywatnego konkretnego obywatela Krakowa sprzed wielu lat. – Gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie archiwaliów urzędowych w odpowiedni i nowoczesny sposób z jednej strony jest obowiązkiem Urzędu Miasta Krakowa, a z drugiej umożliwia każdemu zagłębienie się w intrygujący świat własnej przeszłości. To nierzadko bywa niezwykle interesującym doznaniem, niezależnie od tego, czy taką eksplorację czynimy w związku z jakimiś formalnościami czy osobistą potrzebą – mówi nam dyrektor magistratu.

Dane przechowywane są zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów,

w którym znajdują się szczegółowe instrukcje dotyczące choćby czasu przechowywania informacji.

Wiele osób zastanawia się zapewne, dlaczego w dobie powszechnej cyfryzacji ciągle potrzebne jest „tradycyjne” archiwum. Odpowiedź jest prosta. – Problem nie tkwi w braku możliwości technologicznych, lecz w obowiązujących przepisach. Wciąż bowiem ogromna liczba dokumentów tworzona jest na podstawie normatywy wydanych przez państwo (ustawy, uchwały, rozporządzenia, zarządzenia) i w wielu wypadkach nie da się wprowadzić dla urzędu spójnego, elektronicznego zarządzania dokumentami. Tak jest choćby w przypadku dokumentów wydawanych na podstawie Prawa budowlanego – mówi Pasierbek. Dodaje jednak, że w urzędzie trwają już prace zmierzające do wprowadzenia elektronicznego zarządzania dokumentami. – Myślę, że w ciągu dwóch, trzech lat pozbedziemy się papieru przynajmniej w 2/3 prowadzonych spraw – kończy kierownik Archiwum UMK.

Fot. Wiesław Majka/UMK

Współpraca ważna na co dzień

Do 1 lipca potrwać wybory do Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. KRDP w wybierana jest już po raz czwarty na trzyletnią kadencję. Rada pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą dla prezydenta i urzędników miejskich. Dla krakowskich organizacji pozarządowych to instytucja, która daje im możliwość wpływania na kluczowe dla NGO decyzje Miasta.

Dominika Jaźwiecka

Do konkursu zgłoszonych zostało niemal 30 kandydatów, każda z poparciem co najmniej trzech organizacji. Aby ułatwić dokonanie wyboru członków Rady na nową kadencję, Urząd Miasta zorganizował debatę kandydatów, w której mieli oni okazję nie tylko potwierdzić swoją wiedzę na temat dotychczasowych działań Rady, ale również przedstawić własne doświadczenia, zaprezentować swój punkt widzenia i pomysły na aktywność podejmowaną przez członków Rady.

O czym debatowano?

Wśród najciekawszych wątków pojawił się temat poszerzenia kompetencji KRDP, która zgodnie z zapisami uchwały ma się zajmować konsultowaniem i opiniowaniem dokumentów i projektów uchwał ważnych dla mieszkańców i organizacji, a także współpracować z Małopolską Radą Działalności Pożytku Publicznego, która funkcjonuje przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, oraz z Komisjami Dialogu Obywatelskiego.

Kandydaci podkreślali ogromne znaczenie współpracy między organizacjami nie tylko podczas ogólnie organizowanych konferencji i seminariów, ale przede wszystkim na co dzień, we wspólnie podejmowanych inicjatywach. Pojawił się też pomysł, by w otwartych konkursach grantowych ogłaszać przez Miasto wpisane wymóg wykonywania części zadań przez współpracujące NGO. Były to świetny sposób na dofinansowanie działalności nie tylko jednej organizacji, ale również tych, które stałyby się podwykonawcami zadań publicznych.

Jak głosować?

Głosować na członków KRDP może każda organizacja pozarządowa działająca na terenie Krakowa. Na formularzu do głosowania, podpisanym przez osoby upoważnione do reprezentacji, wskazać można maksymalnie ośmiu kandydatów do Rady. Wypełnione i podpisane formularze należy składać w formie papierowej – osobiście lub za pośrednictwem poczty na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków, lub w formie elektronicznej (skan podpisanego formularza) na adres: ngo@um.krakow.pl.

W przypadku głosów przesłanych za pośrednictwem poczty na kopercie należy umieścić pieczęć nagłkową organizacji głosującej oraz dopisek: „Głosowanie na kandydata do Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego IV kadencji”.

Szczegółowe informacje o wyborach można znaleźć na miejskim portalu dla krakowskich organizacji pozarządowych: ngo.krakow.pl oraz bip.krakow.pl, a także uzyskać pod numerami telefonu 12 616-78-11 i 12 616-50-55 lub kierując pytanie na adres e-mail: ngo@um.krakow.pl. Wyniki głosowania zostaną ogłoszone na wymienionych wyżej stronach internetowych w ciągu 14 dni od daty zakończenia głosowania.

Przypomnijmy – Rada działa od 2012 r., pierwsze dwie kadencje – zgodnie z uchwałą – trwały dwa lata, a od 2016 r. obowiązuje kadencja trzyletnia. Rada liczy 16 członków, z czego osiem osób to przedstawiciele organizacji pozarządowych, cztery wskazywane są przez Prezydenta Miasta Krakowa, a kolejne cztery osoby to radni miejscy.

PATRONAT HONOROWY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ANDRZEJA DUDY

XVII MEMORIAŁ WAGNERA

1-3 SIERPANIA 2019
TAURON Arena Kraków

Projekt BO 2016: Nowa Huta przyszłości – rewitalizacja Zalewu Nowohuckiego / fot. Bogusław Świerżowski

Ostatnie tygodnie upłynęły pod znakiem budżetu obywatelskiego – spotkań, maratonów pisania i składania projektów. Mieszkańcy złożyli łącznie 949 wniosków. 224 dotyczą projektów zadań ogólnomiejskich, 725 to propozycje zadań dzielnicowych. Teraz pod lupę wzięli je urzędnicy, którzy ocenią wnioski pod kątem formalnym, merytorycznym i prawnym.

BO – to będą pracowite wakacje

Joanna Korta

Ten etap potrwa do połowy sierpnia. 19 sierpnia zostaną ogłoszone wyniki. Wnioskodawcom negatywnie ocenionych projektów przysługiwać będzie prawo do złożenia odwołania, w dniach od 20 do 26 sierpnia. Do 10 września zostanie ogłoszona lista projektów do głosowania, a na wybrane z nich będzie można głosować od 28 września do 7 października.

W ramach wszystkich edycji BO do wykonania zostało wybranych 482 zadań o charakterze dzielnicowym i ogólnomiejskim z poddanych pod głosowanie 2054 projektów. W tym roku możliwości finansowe są większe – łącznie na obie kategorie projektów przewidziano 30 mln zł.

O tym, że nawet najmniejszy projekt ma znaczenie, przekonują ci, którzy na co

dzień korzystają z inwestycji i zakupów poczynionych w ramach BO. Julia Zduńczyk z Mistrzejowic cieszy się, że trzy lata temu jej dzielnica została wyposażona w dwie stacje rowerów Wavelo. – Myślę, że to była bardzo dobra idea, tym bardziej że stacje działają sprawnie do dziś, a rowery są często używane. Na pewno zachęcają do przemieszczania się po Krakowie w ekologiczny sposób – przekonuje.

W Młodzieżowym Domu Kultury przy al. 29 Listopada 102 w Krakowie dzięki inicjatywie i wsparciu mieszkańców Dzielnicy III realizowane są projekty „Pogromcy nudy” i „Pogromcy nudy 2”. – Budżet obywatelski pozwolił na zakup do placówki wielu nowych sprzętów animacyjnych, które podnoszą atrakcyjność codziennej oferty i imprez. To chusty animacyjne, tunele, „bum bum rurki”, projektorzy świetlne,

instrumenty imitujące dźwięki natury np. deszcz, wiatr itp. Wykorzystywane są podczas zajęć muzycznych, sportowych, imprez okazjonalnych, pikników, akcji wakacyjnych i feryjnych oraz przy spotkaniach dla klas – przekonuje Joanna Stachowicz, kierownik pracowni animacji kultury.

Z kolei Młodzieżowy Ambasador BO Kasia Herian zachwala skwer Pilota Pirxa na rogu al. Jana Pawła II i ul. Lema. – Takiego miejsca brakowało mieszkańcom. Można tu przystanąć w czasie spaceru, poczytać książkę na ławce lub przesiedzieć w cieniu, gdy czekamy na autobus czy tramwaj. To spokojne i przyjazne miejsce, które zostało bardzo dobrze zagospodarowane – podkreśla.

Jakie projekty znalazły się wśród tych, na które będziemy głosować w tym roku? Przekonamy się już pod koniec wakacji.

O wyzwaniach mobilności w dużych miastach

Elektromobilność w transporcie publicznym, mobilność pieszych oraz komunikacja z mieszkańcami przy zmianach infrastruktury drogowej – to główne tematy warsztatów wiedeńsko-krakowskich, które odbyły się w Krakowie 21 maja. Wzięli w nich udział goście z Wiednia oraz specjaliści z Krakowa reprezentujący Krakowski Holding Komunalny SA, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SA, Zarząd Dróg Miasta Krakowa oraz Zarząd Transportu Publicznego.

Dominika Biesiada-Klimczak

Wiedeń jest i pozostaje najlepszym miastem do życia na świecie. Austriacka stolica po raz kolejny zawdzięcza swoją czołową pozycję m.in. doskonałej infrastrukturze z dobrze rozwiniętą i niezawodną siecią transportu publicznego. Dlatego właśnie warto spotykać się, wymieniać do-

świadczenia i uczyć się od siebie nawzajem – zaznaczył Tadeusz Trzmieł, prezes Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA.

Warsztaty otworzyła prelekcja poświęcona wiedeńskim doświadczeniom w funkcjonowaniu autobusów elektrycznych i ich wpływowi na redukcję emisji CO₂. Następnie omówiono krakowskie praktyki dotyczące eksploatacji elektrycznych

autobusów, poruszono też kwestie związane z wdrożeniem w Krakowie Ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych z 11 stycznia 2018 r., nakładającej na samorządy obowiązek posiadania do 2020 r. minimum 10 proc. samochodów zeroemisyjnych w użytkowanej flocie. Mówiono też m.in. o carsharingu elektrycznym, mobilności pieszych czy komunikacji z mieszkańcami przy okazji zmian w infrastrukturze drogowej.

Inicjatorzy i współorganizatorzy warsztatów to: Biuro Miasta Wiednia, Eurocomm-PR, spółka miejska Wiedeńskiego Holdingu Komunalnego (Wien Holding), która dba o międzynarodową pozycję Wiednia, Krakowski Holding Komunalny SA w Krakowie, Zarząd Dróg Miasta Krakowa i Zarząd Transportu Publicznego.

fot. archiwum prywatne

NH kwadrat

Może i na Was czeka podobna przygoda?

Uśmiechnąłem się, kiedy po raz pierwszy zobaczyłem na nowohuckich latarniach jubileuszowe flagi, wykonane według projektu Jagody. Ona i Łukasz to wzorcowy przykład nowych – ale już mocno wrośniętych w dzielnicę – nowohucian.

Poznałem ich przed czterema laty, kiedy przyszli do Muzeum (jeszcze wówczas PRL-u) z propozycją. Kolekcjonowali PRL-owski design i doszli do etapu, gdy przedmioty przestały mieścić się w wynajmowanym przez nich – wtedy już bodaj od dwóch lat – mieszkaniu na os. Wandy (a także w przypisanej do niego piwnicy). Uznali więc, że przyszła pora na podzielenie się swą wiedzą i umiejętnością wyszukiwania ciekawych foteli, lampek czy porcelany z innymi, a lokal na parterze dawnego kina Światowid świetnie się do tego nadaje. Tak narodziły się Szepeje, które dziś poza Muzeum Nowej Huty mają też drugą krakowską lokalizację (przy ul. Józefa), a przede wszystkim są sklepem internetowym.

Wyjątkowo sympatyczne jest to, że od początku był to pomysł nie tylko biznesowy. Para grafików, pracująca dotychczas najczęściej w domu, przed ekranami komputerów, postanowiła zmienić swoje życie. Rozpoczynające się w środku nocy wyprawy na targowiska i pchle targi (sami nazywają je „polowaniami”) stały się dla nich okazją do spotykania i poznawania ludzi. Podobnie jak sklep, przyciągający oryginalną klientelę. Muzeum poza handlową pełni także funkcję dodatkową – zaspokaja oczekiwania tych gości, którzy szukają po prostu przedmiotów z czasów PRL-u. Chcą je sobie przypomnieć, pokazać dzieciom lub wnukom, a przy okazji powspominać.

Jagoda i Łukasz stopniowo wrastają w Nową Hutę, może nawet dziś powiedzieliby, że już w nią wrośli (muszę ich o to przy okazji zapytać). Z mieszkania wynajmowanego przeprowadzili się do własnego (daleka ta przeprowadzka nie była), a ich synek jest już nowohucianinem z urodzenia.

W Szepejach Jagoda i Łukasz sprzedają też plakaty i kartki pocztowe. Na przykład bardzo charakterystyczny cykl poświęcony polskim miastom i miejscowościom, którego autorem jest Ryszard Kaja, zmarły w kwietniu tego roku malarz, grafik i scenograf. Brakowało im współczesnego plakatu nowohuckiego, więc Jagoda go zaprojektowała. I tak się spodobał, że został oficjalnym plakatem 70-lecia Nowej Huty, a Jagoda została poproszona o przygotowanie całej oprawy graficznej jubileuszu. Stąd na latarniach te jubileuszowe flagi, na widok których się uśmiechnąłem.

Nowa Huta na grafikach Jagody jest przede wszystkim radosna, pełna energii i kolorowa. To wyjątkowo trafne skojarzenia i kolejny dowód, że Jagoda i Łukasz odnaleźli w Nowej Hucie swoje miejsce do życia, a nie tylko mieszkania. Może i Was czeka podobna przygoda?

Ryszard Kozik, z urodzenia, zamieszkania i miejsca pracy nowohucianin, były dziennikarz „Gazety Wyborczej”, pracownik Muzeum Krakowa

Nowa Huta na grafikach Jagody jest przede wszystkim radosna, pełna energii i kolorowa. To wyjątkowo trafne skojarzenia i kolejny dowód, że Jagoda i Łukasz odnaleźli w Nowej Hucie swoje miejsce do życia, a nie tylko mieszkania. Może i Was czeka podobna przygoda?

Lato w krakowskim Parku Wodnym

Jak co roku Krakowski Park Wodny bierze udział w miejskim programie „Bezpieczny Kraków”* i rozdaje promocyjne wejściówki dla najmłodszych mieszkańców miasta!

Od 1 lipca do 31 sierpnia w dni powszednie (od poniedziałku do piątku) w godz. 8.00–10.00 w punkcie Informacji Parku Wodnego wydawane będą kupony, dzięki którym dzieci i młodzież do lat 16 za 90-minutowy pobyt w hali basenowej i korzystanie z wszystkich dostępnych atrakcji (z wyjątkiem sauny) zapłacą jedynie 6 zł. Dodatkowa pula 50 kuponów (każdego dnia) przeznaczona jest dla posiadaczy Krakowskiej Karty Rodzinnej 3+.

Z biletu można skorzystać o dowolnej porze w ciągu dnia, w którym został on wydany. Trzeba pamiętać, że aby otrzymać kupon na zniżkę, należy okazać ważną legitymację szkolną. W przypadku młodszych dzieci, które nie chodzą jeszcze do szkoły, kupony rabatowe będą wydawane na podstawie legitymacji ubezpieczeniowej rodzica.

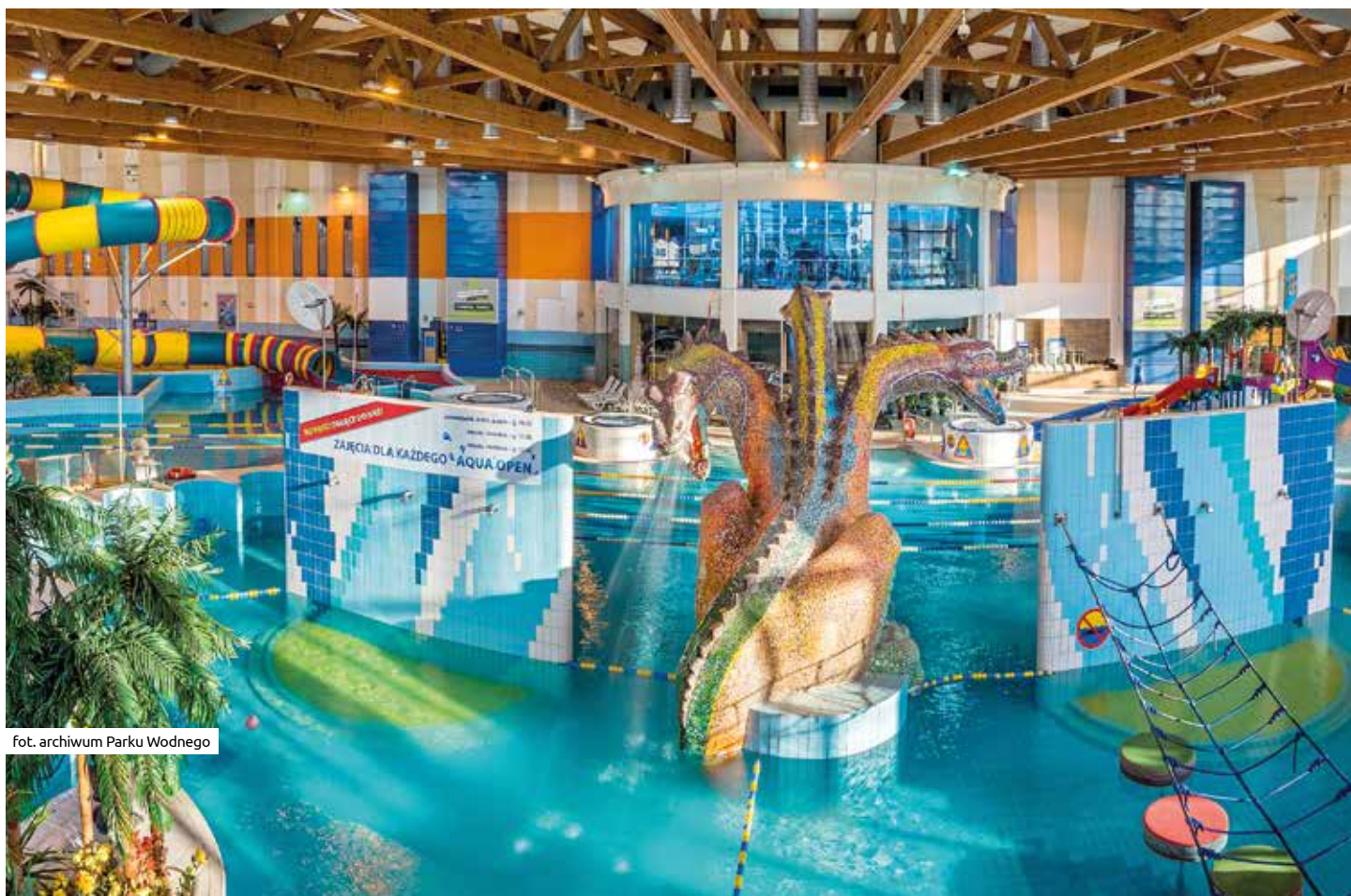
UWAGA! Dzieci do 10. roku życia mogą wejść na halę basenową tylko z pełnoletnim opiekunem. Opiekun będzie mógł

wykupić 1,5-godzinny bilet w cenie 14 zł. Z jakich atrakcji można skorzystać w Parku Wodnym? Nieco starsi mogą spróbować swoich sił na zjeżdżalniach, szczególnie pontonowych, ściankach wspinaczkowych, Tęczowej Ścieżce czy w Rwącej Rzece – oczywiście pod czujnym okiem ekipy ratowniczej. Aktywni i zarazem bezpieczny wypoczynek zapewniają również wydzielone miejsca do uprawiania sportów wodnych: do gry w koszykówkę, siatkówkę, piłkę wodną oraz tory do pływania. Tutaj lato trwa przez cały rok!

Park Wodny w Krakowie SA, ul. Dobrego Pasterza 126. Otwarty codziennie od 8.00 do 22.00.

* Program realizowany jest we współpracy z Urzędem Miasta Krakowa

Fot. archiwum Parku Wodnego

Zaszalej w GOkidz!

Mnóstwo zabawy niezależnie od pogody gwarantuje największy w Krakowie Park Rozrywki GOkidz! przy ul. Rzemieślniczej 20G!

GOkidz! to 2 tys. m kw. przestrzeni i kilkadziesiąt najnowocześniejszych atrakcji. Skierowana do małych i dużych użytkowników pełna wystrzałowych atrakcji sala zabaw pozwala dzieciom ćwiczyć wspinaczkę, szybkość, logiczne myślenie i wiele innych umiejętności. Ciekawy scenariusz zabawy wzbogacony został o system zbierania punktów, które można wymieniać na atrakcyjne nagrody. Rodzice w tym czasie mogą odpocząć w kawiarni przy kawie i ciastku.

W czasie wakacji park czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–21.00, a w weekendy od 9.00 do 21.00. W każdy wtorek, oprócz świetnej zabawy, co godzinę czekają na dzieci trening sportowy oraz trening taneczny.

Park oferuje karnety wakacyjne w cenie: 99 zł za dwa miesiące – 1h dziennie oraz karnet łączony do Parku Trampolin GO-jump (1h dziennie) i Parku Rozrywki GOkidz (1h dziennie) w cenie 149 zł. Więcej informacji na: www.gokidz.pl.

Z naszym dwutygodnikiem mogą Państwo otrzymać 5-procentową zniżkę na bilety indywidualne zakupione w kasie na terenie parku. Należy wyciąć kupon umieszczony obok i okazać go w recepcji w parku.

Ogród Doświadczeń Szyfry i kody w Muzeum Inżynierii Miejskiej

Warto tu zajrzeć każdego dnia, aby poznać prawa fizyki i świata przyrody, ale szczególnie zapraszamy w lipcowe weekendy na wyjątkowe zajęcia. Pamiętajcie, że konieczna jest wcześniejsza rezerwacja!

7 lipca, godz. 11.00–11.45

W ogrodzie zmysłów: Węch – dla rodzin z dziećmi od lat 7. Zmysł powonienia w życiu owadów ma ogromne znaczenie. Jeśli chcesz więcej dowiedzieć się o roli węchu w życiu owadów – te zajęcia są dla Ciebie!

13 lipca, godz. 11.00–11.45

Astronomia: Mapa Nieba – dla rodzin z dziećmi od lat 7. Jak rozpoznać Gwiazdę Polarną na niebie? Jak wyznaczyć kierunki geograficzne? Na zajęciach odpowiemy na te pytania oraz nauczymy się używać obrotowej mapy nieba.

14 lipca, godz. 14.00–19.00

Niedziela Geologiczna – dla rodzin z dziećmi od lat 3. Wyprawa do świata sprzed kilku miliardów lat... Wejźmy do wnętrza Ziemi, nie zapomniemy też o wulkanie, którego erupcję zaprezentujemy z wielkim rozmachem!

21 lipca, godz. 11.00–11.45

Zapach w roli głównej: Podejście fizyka – dla rodzin z dziećmi od lat 7. Czy wiesz, jak zapachy wędrują do naszego nosa?

28 lipca, godz. 16.30

Kuchnia molekularna

W ostatni weekend lipca zamienimy część naszego Ogrodu Doświadczeń w nowoczesną kuchnię. Wspólnie z uczestnikami zajęć przygotowujemy wiele niecodziennych przysmaków.

Koszt uczestnictwa w zajęciach jest zawarty w cenie biletu wstępu do Ogrodu. Szczegóły na: www.ogroddoswiadczen.pl. Ogród Doświadczeń im. S. Lema, al. Pokoju 68. Godziny otwarcia: poniedziałek–piątek: 8.30–20.30, sobota–niedziela: 10.00–20.30.

Jak samodzielnie zaszyfrować wiadomość? Ile kropek ma „s”? Co wspólnego z szyfrowaniem ma czekoladka? Zapraszamy na wakacyjne zajęcia w Muzeum Inżynierii Miejskiej!

4 i 18 lipca, godz. 12.00–13.00

Zaszyfrowane wiadomości – dla rodzin z dziećmi od lat 8. Podczas krótkiego oprowadzania po wystawie „Uwaga! Nieprzyjaciel podsłuchuje” uczestnicy poznają historię szyfrów i szyfrowania, spróbują samodzielnie odszyfrować wiadomość ukrytą na wystawie. Wymagana wcześniejsza rezerwacja.

7 lipca, godz. 12.00–13.00

Kropki i kreski, czyli kod Morse’a. Czym się różni alfabet Morse’a od tradycyjnego? Jak kodować przy użyciu flag i latarek? Wymagana wcześniejsza rezerwacja.

10 i 24 lipca, godz. 13.00–14.00

Drukowane zakładki – dla osób powyżej 12. roku życia. Podczas zajęć będzie można samodzielnie wykonać zakładkę do książki. Wymagana wcześniejsza rezerwacja.

13 i 27 lipca, godz.: 11.00–12.00 oraz 15.00–16.00

Oprowadzanie po wystawie „Tramwaje na Wawrzyńca”.

14 lipca, godz. 11.00–12.00 oraz 15.00–16.00

Czasy II wojny światowej, czyli nie tylko Enigma.

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Uwaga! Nieprzyjaciel podsłuchuje”.

21 lipca, godz. 12.00–13.00

Złam ten szyfr – czekoladka i szyfry harcerskie – dla rodzin z dziećmi od lat 8.

Muzeum Inżynierii Miejskiej, ul. św. Wawrzyńca 15. Godziny otwarcia: wtorek–czwartek: 9.00–16.00, piątek: 9.00–19.00, sobota–niedziela: 10.00–16.00.

Wakacyjne warsztaty z HistoryLandem!

Nie każdy ma możliwość spędzenia wakacji poza miastem. Dla tych, którzy w lecie będą przebywać w Krakowie, specjalne atrakcje przygotowuje HistoryLand. Znajdzie się tam coś dla młodszych oraz starszych odwiedzających.

fot. archiwum HistoryLandu

Paweł Waluś

Jedną z wakacyjnych atrakcji będą warsztaty edukacyjne. Pierwsze odbędą się 6 lipca, podczas których uczestnicy dowiedzą się, jak powstają filmy krótkometrażowe, i nakręcą własną animację, wykorzystując klocki LEGO®! Warsztaty

poprowadzi Kamil Janko, twórca kanału MegaSpaceFighter. Inną atrakcją będzie zabawa w „odkrywców historii”. Każda osoba, która odwiedzi HistoryLand, otrzyma kartę z różnego rodzaju zadaniami do wykonania, takimi jak np. szukanie konkretnych postaci na makietach czy też rozwiązywanie quizu. Organizatorzy obiecują zróżnicowane, ale i satysfakcjonujące wyzwania. Co tydzień do wygrania będą nagrody w postaci zestawów klocków Lego.

HistoryLand, pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3 – budynek dawnego dworca głównego PKP, otwarty codziennie w godz. 10.00–18.00; historyland.pl.

15 proc. zniżki z KRAKOWEM.PL!

Z tym egzemplarzem naszego dwutygodnika otrzymasz w wakacje 15-procentową zniżkę na bilet do HistoryLandu. Wystarczy okazać go przy kasie podczas zakupu biletu wstępu.

Przewrotki zapraszają!

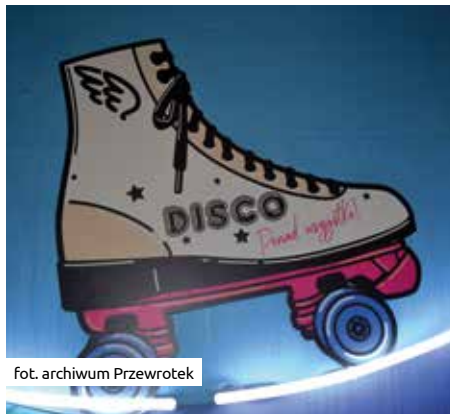
Słalom na rolkach, a może akrobacje wrotkowe jak w serialu „Soy Luna”? Tego wszystkiego – bez względu na porę roku i pogodę – można nauczyć się w Przewrotkach przy ul. Centralnej 41A!

Patrycja Nowak

Przewrotki działają przez cały rok, w wakacje w tygodniu (poniedziałek–piątek) od godz. 11.00 do 21.00, a w weekendy od 10.00 do 21.00. – Podczas letnich miesięcy będziemy prowadzić różne sekcje: początkujące, slalomowe, doskonalenie jazdy, soy luna, czyli taniec na rolkach/wrotkach – zapowiadają organizatorzy. – Planujemy bezpłatne warsztaty, imprezy tematyczne, np. w stylu disco lat 80., zatem będzie się działo! Szczegóły warto sprawdzić na stronie www.przewrotki.com.

20 proc. zniżki z KRAKOWEM.PL!

Z tym egzemplarzem naszego dwutygodnika otrzymasz w wakacje 20-procentową

fot. archiwum Przewrotek

zniżkę na bilet do Przewrotek. Wypożyczenie sprzętu nie jest objęte promocją, ale można jeździć na własnych wrotkach lub rolkach.

Kraków

32. ULICA

4-7.
07.
2019
ALE
CYRK!

Oh, What
a Circus!
www.teatr410.pl

Festiwal Teatrów
Ulicznych
Festival of Street
Theatres

Sponsor:

Współpraca:

TARNÓW

KULTURA.TARNÓW

Magiczna Lipowa 3

fot. archiwum Centrum

Centrum Szkła i Ceramiki (Sieć Badawcza ŁUKASIEWICZ – Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych) z ul. Lipowej 3 zaprasza turystów indywidualnych i grupy zorganizowane na letnie spotkania przy piecu szklarskim! Podczas zajęć będzie można poznać fascynujący proces ręcznego formowania szkła i podpatrzeć pracę hutników. To będzie niezapomniane przeżycie!

Na hasło „Lato w mieście” w każdy czwartek lipca i sierpnia bilety normalne i ulgowe będą objęte 20-procentową zniżką. Przy rezerwacji biletów grupowych na pokaz ręcznego formowania szkła i prezentację ekspozycji muzealnej na hasło „Lato w mieście” co dziesiąty uczestnik wycieczki weźmie udział w zwiedzaniu bezpłatnie.

Centrum Szkła i Ceramiki, ul. Lipowa 3, www.lipowa3.pl. Godziny otwarcia: poniedziałek–piątek: 10.00–18.00, sobota: 10.00–16.00.

Konkurs sportowy

W naszym sportowym konkursie mamy do rozdania bilety na mecze w ramach sierpniowego Memoriału im. Huberta Wagnera! Aby wziąć w nim udział, należy odpowiedzieć na następujące pytania: 1. Ile złotych medali na Memoriale wywalczyła reprezentacja Polski? 2. Jaki kraj reprezentował wcześniej Wilfredo León? Odpowiedzi prosimy wysyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 1 lipca. O wygranej zwycięzcy zostaną poinformowani indywidualnie, drogą mailową.

Konkurs teatralny

Tradycyjnie zapraszamy do udziału w konkursie, w którym można wygrać podwójne zaproszenia na jeden ze spektakli w ramach Krakowskich Miniatur Teatralnych: „Raj dla opornych”, „Oriana Fallaci. Chwila, w której umarłam” oraz „Nowy Jork. Prohibicja”. Prosimy o przesłanie na adres: redakcja@um.krakow.pl odpowiedzi na dwa pytania: 1. Który spektakl z programu X Krakowskich Miniatur Teatralnych fabułą nawiązuje do słynnego serialu „House of Cards”? 2. W którym roku odbyła się pierwsza edycja Krakowskich Miniatur Teatralnych? Na odpowiedzi czekamy do 1 lipca. O wygranej zwycięzcy zostaną poinformowani indywidualnie, drogą mailową.

 Kraków

za**BOOK**uj wakacje
z Biblioteką Kraków

Designed by
Freepik

W sierpniu będzie świetna okazja do kibicowania naszym siatkarzom / fot. Paweł Krawczyk

Lato z gwiazdami siatkówki i kolarstwa

Dobrą tradycją sportowego lata w Krakowie stały się spotkania z gwiazdami siatkówki i kolarstwa. Nie inaczej będzie i w tym roku, gdy w TAURON Arenie Kraków w XVII Memoriale Huberta Jerzego Wagnera w siatkówce mężczyzn wystąpią mistrzowie świata Polacy, wicemistrzowie świata Brazylijczycy, Serbowie oraz Finowie, a na Rynku Głównym i na Błoniach zaprezentują się znakomici kolarze startujący w 76. Tour de Pologne UCI World Tour.

Jerzy Sasorski*

Z reguły te dwie bardzo popularne wśród kibiców imprezy odbywały się w różnych terminach. Tym razem, na prośbę belgijskiego trenera naszej reprezentacji Vitala Heynena termin memoriałowych zmagani siatkarzy wyznaczono w Krakowie na dni 1–3 sierpnia, ponieważ krakowski turniej ma być dla jego podopiecznych ostatnim sprawdzianem formy przed olimpijskimi kwalifikacjami w Gdańsku, gdzie od 9 do 11 sierpnia przyjdzie biało-czerwonym rywalizować z Tunezjczykami, Słowenami i Francuzami. Wyłącznie pierwsza lokata w tamtejszym turnieju zapewni awans do igrzysk w Tokio.

Największą atrakcją XVII Memoriału Wagnera będzie zapewne pojawienie się w koszulce z białym orzełkiem jednego z najlepszych graczy świata, jeśli nie najlepszego, Wilfreda Leóna. Kubańczyk przeszedł długą drogę, by uzyskać uprawnienia do gry w ekipie mistrzów świata 2014 i 2018. Po otrzymaniu polskiego paszportu musiał odbyć jeszcze tzw. karencję nałożoną przez FIVB. Na szczęście w tym czasie mógł doskonalić umiejętności i regularnie uczestniczyć w międzynarodowych rozgrywkach klubowych jako zawodnik rosyjskiego Zenitu Kazań i włoskiej drużyny Sir Safety Perugia.

W TAURON Arenie Leóna oglądaliśmy już w akcji w kwietniu 2016 r., wówczas w zespole Zenitu zwyciężył w CEV Final Four Ligi Mistrzów.

Kraków będzie miastem gospodarzem Memoriału Wagnera już po raz piąty. Poprzednio gościliśmy czołowe reprezentacje świata w latach 2014, 2016, 2017 i 2018.

Nie lada gratkę dla miłośników kolarstwa zapowiada również Czesław Lang – organizator 76. Tour de Pologne. Niewykluczone jest bowiem udział w tegorocznym wyścigu, którego I etap odbędzie się 3 sierpnia w Krakowie, zarówno Rafała Majki, jak i Michała Kwiatkowskiego – triumfatorów TdP z lat 2014 i 2018. Na trasie

i podczas oficjalnej prezentacji na Rynku Głównym (2 sierpnia) pojawi się wielu innych znanych zawodników.

Tymczasem już w najbliższych dniach (27–30 czerwca) w Małej Hali TAURON Areny o medale mistrzostw Europy U-15 walczyć będą młodzi zapaśnicy stylu klasycznego. To kolejna próba przywrócenia blasku dyscyplinie sportu o pięknej i bogatej historii, w której Polacy zdobywali medale olimpijskie, MŚ i ME.

Niemalym już gronem sympatyków może się pochwalić slalom kajakowy. Zapewne więc sporo widzów pojawi się od 16 do 21 lipca na torze KOLNA na mistrzostwach świata juniorów i U-23. Obiekt wybudowany po IO w Sydney, systematycznie modernizowany, zgodnie z wymogami ICF i ECA, ma już w środowisku kajakarzy górskich ustaloną renomę, dlatego regularnie są tu rozgrywane zawody wysokiej rangi – mistrzostwa Europy, mistrzostwa świata, Puchar Świata.

To tylko kilka wybranych wydarzeń sportowych lata 2019. O tych i wielu innych informuje na bieżąco portal krakow.pl.

*rzecznik prasowy Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie

Terminarz XVII Memoriału H.J. Wagnera

1 sierpnia (czwartek, początek godz. 18.00)
Brazylia–Finlandia; Polska–Serbia

2 sierpnia (piątek, godz. 18.00)
Finlandia–Serbia; Polska–Brazylia

3 sierpnia (sobota, godz. 17.00)
Serbia–Brazylia; Polska–Finlandia

Nowe obiekty na sportowej mapie Krakowa

Wiosna 2019 r. to dobry czas dla krakowskiej infrastruktury sportowej. W ostatnich miesiącach, tygodniach, a nawet dniach zakończyła się budowa wielu obiektów klubowych i szkolnych.

Nowy obiekt KS Wróblowianki / fot. Bogusław Świerzowski

Jerzy Sasorski*

19 czerwca prezydent Krakowa Jacek Majchrowski dokonał uroczystego otwarcia krytej pływalni Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 158 im. Juliana Aleksandrowicza. 25-metrowy basen z ruchomym dnem na połowie niecki ułatwia naukę i doskonalenie pływania. Został oczywiście wyposażony również w urządzenia umożliwiające korzystanie z niego przez osoby z niepełnosprawnościami. Użytkownicy obiektu, wybudowanego ze środków GMK za 16,5 mln zł brutto, będą mieli także do dyspozycji jacuzzi i grocie solną. Jak zapewnił gospodarz nowego kompleksu, będzie on dostępny dla użytkowników również podczas wakacji.

Umowa z wykonawcą PBP Chemobudowa SA Kraków przewidywała zakończenie prac na początku przyszłego roku, ale – jak zapowiadaliśmy na naszych łamach – udało się tę inwestycję zrealizować wcześniej.

Baza SP 158 przedstawia się obecnie imponująco. Oprócz krytej pływalni placówka dysponuje także dwiema salami gimnastycznymi, wielofunkcyjnymi

boiskami „Orlik”, bieżnią lekkoatletyczną i kortami tenisowymi.

Nową halą sportową o wymiarach 38,25×21,53, z wyznaczonymi boiskami do siatkówki, koszykówki i piłki ręcznej, drabinkami gimnastycznymi i trybunami dysponują od 29 maja uczniowie innej szkoły w Dzielnicy VIII Dębniaki – SP 25. Treningi i zajęcia prowadzi tam również KS Podwawelski, znany z sukcesów w rock'n'rollu akrobatycznym. Te osiągnięcia to m.in. zastuga byłej mistrzyni Polski w gimnastyce sportowej, zawodniczki Wisły Kraków Doroty Lipki-Nowak. W „25” jednym z nauczycieli WF-u jest

także znany przed laty piłkarz „Białej Gwiazdy” Jacek Matyja.

Obiekt przy ul. Komandosów o ciekawej, drewnianej konstrukcji dachu jest bardzo funkcjonalny, oprócz hali ma także salkę do ćwiczeń tanecznych, nowoczesne wyposażenie i wszystkie niezbędne urządzenia. Kosztował ok. 8,75 mln zł brutto.

O podobnej hali marzą w VIII Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Grzegórzeckiej, choć doceniają starania Miasta o poprawę bazy sportowej, czego dowodem jest modernizacja – w ramach gminnego programu rewitalizacji boisk przyszłolnych – kompleksu składającego się z boiska piłkarskiego (85×53 m) o nawierzchni z trawy syntetycznej oraz boisk do innych gier zespołowych – koszykówki, siatkówki i piłki ręcznej o nawierzchni poliuretanowej.

Wielkim świętem dla Czerwonego Prądnika było otwarcie 30 maja przebudowanego, a praktycznie zbudowanego za 11,7 mln zł niemal od nowa z wykorzystaniem istniejącego budynku szatniowego stadionu KS Prądniczanka. Pełnowymiarowe boisko piłkarskie, kryte trybuny na 1224 miejsca i oświetlenie 500 luksów stwarzają świetne warunki do rozwijania działalności sekcji piłki nożnej (w tym także sekcji kobiet) i prowadzenia szerokiego szkolenia dzieci i młodzieży. 8 i 9 czerwca na stadionie tym odbyły się mecze amf futbolu Polska–Irlandia. Pierwszy z nich zgromadził komplet publiczności!

Prądniczanka jest przykładem klubu dzielnicowego o bardzo dobrej bazie sportowej, bo przecież ma do dyspozycji także halę sportową przy ul. Majora. Wszystkie inwestycje zostały zrealizowane pod nadzorem ZIS w Krakowie. Kilka innych jest w trakcie realizacji.

*rzecznik prasowy Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie

KS Wróblowianka ma już nowy budynek

Otwarcie nowego obiektu z udziałem prezydenta Jacka Majchrowskiego odbyło się 8 czerwca, podczas turnieju Wróblowianka Tigers Hearts Cup 2019.

Budynek mieści się przy ul. Wróblowickiej 58. Powierzchnia zabudowy wynosi 461 m kw. – na parterze znajdują się pomieszczenia administracyjne, techniczne, sale dla sędziów i trenerów, szatnie, sanitariaty, magazyny, a na piętrze sale dydaktyczno-szkoleniowe. Na terenie klubu powstały także parking i zbiornik retencyjny.

Koszt przedsięwzięcia wyniósł niemal 7,9 mln zł brutto. Kwota w całości pochodzi z budżetu Gminy Miejskiej Kraków.

Cracovia Danza jubileuszowo!

Wielkie międzynarodowe widowiska taneczne z muzyką na żywo, spektakle i pokazy w wykonaniu plejady międzynarodowych gwiazd prezentowane w zabytkach Krakowa, a także bal dla publiczności, który zmieni krakowski Rynek w największą salę balową świata – oto atrakcje rozpoczynającego się 21 lipca w Krakowie 20. Festiwalu Tańców Dworskich „Cracovia Danza”.

Agnieszka Malatyńska-Stankiewicz

Tegoroczna edycja, jubileuszowa, otrzymała podtytuł „Bajki, baśnie, legendy”. I jak na jubileusz przystało, zaplanowanych zostało wiele atrakcji, wśród których nie zabraknie opowieści nawiązujących do europejskiego, polskiego i krakowskiego dziedzictwa kulturowego. Kraków zatańczy już w lipcu! I to jubileuszowo!

Specjalnie na tegoroczny festiwal organizator – Balet Cracovia Danza – przygotował premierowe spektakle. Będzie to widowisko z muzyką na żywo wykonywaną na historycznych instrumentach „Metamorfozy. Kot w butach”, do którego choreografię przygotowali: mistrz tańca barokowego Pierre-Francois Dollé, a także Irène Feste. Historię słynnego kota opowiedzą barokowym tańcem zarówno francuscy artyści, jak i Balet Cracovia Danza. Kolejne premiery to: wykonany przez Balet Cracovia Danza spektakl do muzyki Stanisława Moniuszki – „Pan Twardowski. Ale bajka!” w choreografii Aliny Towarnickiej i Dariusza Brojka, a także

przygotowany przez pochodzącą z Indii Alaknandę, mistrzynię tańca Kathak, która wraz ze swoim zespołem Sanskriti przedstawi opowieść „Znad Jamuny i Gangesu”. Nowością tegorocznej edycji będzie jubileuszowa gala baletowa w Teatrze Variété przygotowana na inaugurację festiwalu.

W finałowy weekend festiwalu tancerze „ożywią” zabytki Krakowa. Miasto zaludni się postaciami z bajek, baśni i legend z różnych epok. Na Rynku zaś oraz na dziedzińcach Collegium Maius i Barbakanu będzie można oglądać spektakle przygotowane specjalnie z myślą o miejscach prezentacji. Festiwalowi jak zawsze będą towarzyszyć pięciodniowe warsztaty taneczne „Kraków tańczy”, na które co roku przyjeżdża do Krakowa ponad 150 uczestników z całego świata. Tym razem odbędą się one w nowym miejscu, w Młodzieżowym Domu Kultury „Dom Harcerza”.

Festiwal Tańców Dworskich „Cracovia Danza”, którego pomysłodawcą i dyrektorem jest Romana Agnel, jest jedynym tego typu wydarzeniem w Europie.

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
ZAPRASZA

BALET
CRACOVIA
DANZA

20

FESTIWAL
TAŃCÓW DWORSKICH
CRACOVIA DANZA
21-28 lipca 2019

Bajki
Baśnie
Legendy

spektakle • pokazy • warsztaty • bal publiczności

Rynek Główny • Krakowski Teatr Variété • Barbakan • Collegium Maius • MDK Dom Harcerza

Kraków tańczy!

BALET CRACOVIA DANZA - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Agata Mierzyńska

Kilka tygodni temu w Krakowie zakończył się 15. Kongres Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa. Do Krakowa przyjechało ponad 350 delegatów z 133 miast i 57 krajów świata. 76 prezydentów i burmistrzów reprezentowało prawie wszystkie kontynenty: Afrykę, obydwie Ameryki, Azję, Australię z Oceanią i Europę.

Przez następne dwa lata prezydent Krakowa będzie przewodniczył OWHC / fot. Wiesław Majka

Prezydent Krakowa na czele OWHC

W kongresie wzięli udział ci, dla których sprawy dziedzictwa kulturowego, tradycji, materialnych i niematerialnych zasobów cywilizacji są wyzwaniem, pasją i odpowiedzialnością. Te górnolotnie brzmiące hasła przetożyły się jednak na konkrety, gdyż każdy z uczestników Kongresu przywiózł do Krakowa swoje indywidualne doświadczenia, a tematyka konferencji: „Dziedzictwo i turystyka” stała się punktem wyjścia do dyskusji o diagnozach, zagrożeniach i wyzwaniach stojących przed zarządcami miast historycznych.

Organizacja OWHC skupia zarówno miasta małe, jak i metropolie; te, którym doskwiera nadmiar turystów, jak i te, które z całego serca zapraszają do siebie nowych przyjezdnych. Pomimo różnorodności potrzeb każdy uczestnik Kongresu wywiózł z Krakowa pewność, że budowanie partnerstw pociąga ze sobą korzyści i potencjał w zakresie rozwoju dziedzictwa kulturowego. Kwestia troski o zachowanie autentyczności historycznego pejzażu miast zdominowała większość dyskusji Kongresu. A przecież to właśnie jest problem, który podnoszą krakowianie doświadczający wyludniania się centrum miasta, zanikania ważnych lokalnych adresów, zakładów rzemieślniczych czy upodobiania się Starego Miasta do innych historycznych centrów miast.

Organizacja Kongresu w Krakowie została uznana za wzorcową pod każdym względem. Jednym z ważniejszych efektów wydarzenia jest wybór Krakowa do Rady Dyrektorów OWHC, a prezydenta Krakowa – na prezydenta Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa. Na Kraków głosowało ponad 90 proc. przedstawicieli miast członkowskich, co ogromnie cieszy.

Rada Dyrektorów OWHC to zarząd organizacji, do którego kompetencji należy m.in. realizacja wniosków i decyzji podjętych w czasie Zgromadzenia Ogólnego, opracowanie planu

działalności Organizacji czy zatwierdzanie rocznych planów budżetowych. W praktyce oznacza to, że prezydent Krakowa, kierując pracą Rady, będzie dwa razy do roku zwoływał kolejne jej posiedzenia i im przewodniczył oraz proponował agendę tych spotkań. A to daje nam bardzo ważne narzędzie do wpływania na zakres zagadnień, którymi chcemy, by Organizacja się zajęła (np. inicjatywy ustawodawcze w zakresie regulacji zasad najmu krótkoterminowego).

Zaszczyt tego wyboru spotkał Kraków w uznaniu aktywności miasta w Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa od 1995 r., jego dokonań w zakresie ochrony i popularyzacji historycznych zasobów miasta, solidarności i uporu krakowian w traktowaniu dziedzictwa jako dobra, którego moc przemiany społecznej, politycznej i duchowej ma dla nas szczególne znaczenie. Kongres OWHC był przecież tylko jednym z wielu wydarzeń, festiwali i świąt, jakie odbywają się w czerwcu w Krakowie. Wszystkie one – jak np. Wianki, Parada Smoków czy pochod Lajkonika – przypominają bogate dziedzictwo naszego miasta, jego historię i zwyczaje.

W czasie ceremonii otwarcia Kongresu na Rynku Głównym przedstawiciele OWHC wraz z mieszkańcami i turystami poznali nasze lokalne tradycje zaprezentowane w barwnym pochodzie. Kongres wpisał się zatem w życie krakowian w czasie ich święta – Dni Krakowa, przenosząc to, co krakowskie i lokalnie bliskie, na forum globalne. Uczestnicy Kongresu będą teraz ambasadorami naszego pięknego Krakowa na całym świecie.

Przez następne dwa lata prezydent Krakowa jako prezydent OWHC będzie stał na czele światowej organizacji, dla której dziedzictwo jest zobowiązaniem współczesnych wobec przyszłych pokoleń. To nie tylko odpowiedzialność, ale i wyjątkowy zaszczyt.

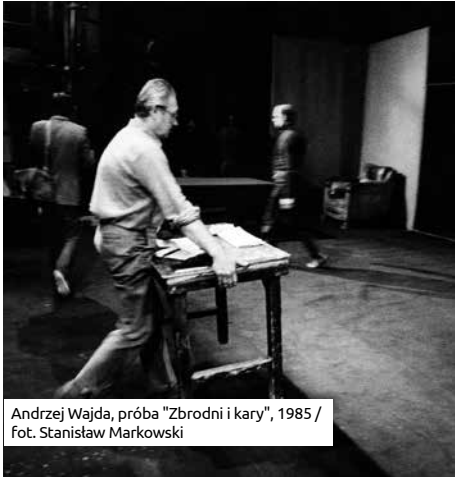
Jednym z ważniejszych efektów wydarzenia jest wybór Krakowa do Rady Dyrektorów OWHC, a prezydenta Krakowa – na prezydenta Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa.

WAJDA: 12 PRÓB. Inspiracje, tropy, superobiekty

Od 2 do 31 lipca Muzeum Interaktywne Centrum Edukacji Teatralnej w Narodowym Starym Teatrze przy ul. Jagiellońskiej 1 zaprasza na wystawę poświęconą twórczości Andrzeja Wajdy.

Andrzej Wajda, próba "Zbrodni i kary", 1985 /
fot. Stanisław Markowski

Małgorzata Wawak

Tytuł wystawy nawiązuje do eksperymentu teatralnego „27 publicznych prób Idioty”, przeprowadzonego

przez reżysera na początku 1977 r. w Starym Teatrze. Efektem otwartych prób był spektakl „Nastasja Filipowna”, twórcza improwizacja wokół jednego wątku z powieści Fiodora Dostojewskiego.

Na wystawie prezentowane będą fragmenty 12 spektakli Andrzeja Wajdy, które powstały na bazie dzieł Sofoklesa, Williama Szekspira, Aleksandra Fredry, Fiodora Dostojewskiego, Stanisława Wyspiańskiego i Sławomira Mrożka.

12 spektakli Andrzeja Wajdy w Starym Teatrze to 12 ważnych pytań o Polskę, o zasady narodowego myślenia. Wystawa jest próbą pokazania temperamentu politycznego Andrzeja Wajdy i wejścia w jego teatr od zaplecza: śladami inspiracji, tropów historycznych i tekstowych, rozwiązań inscenizacyjnych.

Więcej na stronie: www.micet.pl

Pokaż swoje piękno

17 sierpnia odbędzie się finał projektu „SoulBody”, którego pomysłodawczyni Izabella Garbarz, Katarzyna Chanowska i Katarzyna Słomka postawiły sobie za cel przełamanie stereotypów dotyczących kobiecego piękna.

Beata Klejbuk-Goździalska

Idea przedsięwzięcia zrodziła się z końcem 2018 r. podczas wspólnych spotkań i sesji. – Projekt SoulBody to cykl 34 sesji zdjęciowych kobiet, dla których spotkanie z fotografem było rodzajem swoistej psychoterapii. Bohaterki często przychodzą oneśmiałe, zakompleksione, a my chcemy pokazać ich naturalne piękno skrywane pod pierzyną kompleksów, nauczyć je samoakceptacji. Zależy nam na tym, by metamorfoza była nie tylko zewnętrzna, ale kompleksowa. Aby kobiety uwierzyły we własne możliwości i były bardziej wyrozumiałe dla siebie – przekonują autorki projektu.

Finałem kilkumiesięcznej akcji będzie wystawa fotografii kobiecej, której towarzyszyć będzie bogaty program atrakcji, m.in. zajęcia z jogi, indywidualne

konsultacje z fizjoterapeutką i makijażystką, pokazy makijażu dziennego, wykład dietetyczki oraz koncert Karoliny Leszko. Podczas imprezy będzie można wylicytować zdjęcia z wystawy – cały dochód z licytacji zostanie przekazany na Fundację Autonomia prowadzącą m.in. Dziewczyńskie Centrum Mocy w Nowej Hucie i aktywizującą wszystkie pokolenia krakowianek. Przy każdym stoisku z poradnictwem indywidualnym będzie można wrzucić dowolną kwotę do puszek – te pieniądze również zostaną przekazane Autonomii.

Informacje dotyczące projektu, terminu i miejsca spotkania, kontakt do pomysłodawczyń oraz szczegółowy program imprezy można znaleźć na stronie www.soulbody.pl. Nasz dwutygodnik patroluje temu wydarzeniu.

**Nowa Huta w kulturze
–
kultura w Nowej Hucie**

**SPACERY I PRELEKCJE
WYDANIE PUBLIKACJI**

MAJ–GRUDZIEŃ 2019

WSTĘP WOLNY

WWW.OKN.EDU.PL

1949–2019

Anna Okońska-Walkowicz*

Koniec roku szkolnego i początek wakacji to moment, w którym kończy się wiele czterocznnych projektów, w tym edukacyjnych, a startują rozmaite wakacyjne inicjatywy, mogące uprzyjemnić czas wolny lub zaktywizować seniorów do ruchu.

Seniorzy lubią sportową rywalizację!

Wakacyjna aktywizacja

Program „Edukacja do późnej dorosłości” Miasto realizuje od czterech lat na wszystkich poziomach kształcenia. Jednym z jego elementów jest konkurs na najlepsze scenariusze lekcji „Uczymy się starości”, którego uroczyste zakończenie odbyło się 24 maja.

Autorami scenariuszy są nauczyciele, którzy nie tylko rozumieją aktualną sytuację demograficzną i problem starzenia się Europy, ale też wiedzą, że trzeba do tego przygotować przyszłe pokolenia.

Młodzi ludzie – obecni uczniowie, nie są w stanie uwierzyć, że kiedyś każdy będzie starszym człowiekiem, dlatego dla oswojenia starości i budowania postaw odpowiedzialności za siebie potrzebny jest metodyczny podstęp. Zaplanowano owocujące poczuciem sprawstwa zajęcia, które mogą stać się motywem osobistych wyborów i zachowań. I takie właśnie były pomysły nauczycieli wizjonerów, którzy zostali nagrodzeni: I miejsce – Monika Nodzyńska, Szkoła Podstawowa nr 64 im. T. Kościuszki, II miejsce – Marzena Gałuszka, III Liceum

Ogólnokształcące im. J. Kochanowskiego, III miejsce – Izabela Chodorowicz, Ogólnokształcące Szkoła Muzyczna I stopnia im. I.J. Paderewskiego, IV miejsce – Anna Wilczyńska, Zespół Szkół Społecznych nr 7 STO, V miejsce – Ewelina Iwan, XX Liceum Ogólnokształcące im. L. Staffa w Krakowie.

Letnia Akademia Liderów zaprasza

Od lipca do września w salach magistratu będą odbywać się zajęcia Letniej Akademii Liderów. To nieodpłatna oferta dla starszych mieszkańców miasta, którzy chcieliby w czasie atrakcyjnych, aktywizujących zajęć nabywać kompetencji przywódczych i organizacyjnych oraz poszerzyć swoją wiedzę o działaniu miasta w zakresie pomocy osobom starszym.

Uczestnicy LAL mają okazję stać się współtwórcami programu SOWA (Samodzielność, Opieka, Wsparcie, Aktywność), a później realizatorami jednego z komponentów SOWY dotyczącego pomocy w organizacji wspierających się sąsiedztw. Seniorów, którzy chcą uczestniczyć w szkoleniu,

prosimy o zgłoszenia na adres e-mailowy: anna.okonska-walkowicz@um.krakow.pl lub telefonicznie: 12 616-82-16.

Molcky i bule

O zbawiennym wpływie sportu i ruchu na zdrowie w każdym wieku słyszeli wszyscy, jednak nie każdy jest gotowy poświęcać aktywności ruchowej dostatecznie dużo czasu. Zachętą mogą być gry ruchowe, które są lubiane w każdym wieku, polepszają nastrój, budzą ducha rywalizacji i wspierają koncentrację uwagi. Świetnym pomysłem na ruch w starszym wieku jest gra w bule, która cieszy się ogromną popularnością we Francji, skąd pochodzi. Tam sąsiedzi, w większości mężczyźni w wieku emerytalnym, spotykają się na skwerkach wyposażonych w bulodromy i – grając po kilka godzin dziennie – cieszą się swoim towarzystwem. Ponieważ jednym z założeń polityki senioralnej Miasta jest upowszechnianie gier ruchowych, w rewitalizowanych parkach często budowane są bulodromy. Na takim właśnie bulodromie powstałym z inicjatywy DPS przy ul. Kluzka zorganizowano mistrzostwa.

W tym samym miejscu, dzięki gościnności Domu Pomocy Społecznej, 3 lipca o godz. 10.00 będziemy popularyzować molcky opartą na zasadach gry popularnej w Finlandii. W jej trakcie zawodnicy rzucają drewnianym zbijakiem tak, aby wywrócić upatrzone wcześniej, ponumerowane kręgle i zdobyć określoną liczbę punktów. Molcky nie wymaga specjalnego boiska, wymusza ruch, koncentrację uwagi i skutecznie podnosi sprawność. To znakomity pomysł na wspólne spędzanie czasu przez dziadków i wnuków!

Gra w bule / zdjęcia: archiwum DPS

*pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej

Rada
Miasta
Krakowa

STRONY REDAGOWANE PRZEZ
KANCELARIĘ RADY MIASTA
KRAKOWA

Redakcja:
Magdalena Bartlewicz,
Małgorzata Kubowicz,
Błażej Siekierka

Adres redakcji:
pl. Wszystkich Świętych 3-4,
pok. 338, III piętro,
e-mail: info.rmk@um.krakow.pl

SPIS TREŚCI:

27. Jak w Polsce odbudowano samorząd terytorialny

Felieton Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa, Dominika Jaśkowca

28. Kalendarium Rady Miasta Krakowa

29. Radni o budżecie

Przedstawiciele klubów radnych RMK oceniają wykonanie budżetu za 2018 r.

30. Kraków to ich miejsce na ziemi

Uroczyste zakończenie Konkursu Krakowskiego, organizowanego przez Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa

31. Lepsze powietrze to będzie wspólny sukces

Rozmowa z radną Anną Prokop-Staszecką

foto: archiwum prywatne

Jak w Polsce odbudowano samorząd terytorialny

Odbudowa organów samorządu terytorialnego była ściśle związana z „rewolucją Solidarności” – demokratyzacja stosunków społecznych i rozwój samorządności to podstawowe hasła, pod którymi Solidarność organizowała się w 1980 r.

Pierwsze postulaty Solidarności dotyczące przywrócenia w Polsce samorządu terytorialnego nie miały jednak szans na realizację – wprowadzony 13 grudnia 1981 r. stan wojenny przerwał proces przemian politycznych zachodzących od sierpnia 1980 r.

Aktywizacja inicjatyw obywatelskich

W latach 80. XX wieku nastąpił w Polsce renesans lokalności, a więc wzrost zainteresowania problematyką społeczności lokalnych, oraz renesans lokalizmu, który miał oznaczać względną autonomię oraz upodmiotowienie w zakresie gospodarczym i społecznym konkretnych społeczności lokalnych w ramach szerszego układu społeczno-przestrzennego i politycznego. Renesans ów był przede wszystkim reakcją na nadmierny centralizm polityczny i gospodarczy. W praktyce oznaczało to aktywizację różnorodnych inicjatyw obywatelskich związanych ze środowiskami lokalnymi, np. towarzystw regionalnych, oraz powstawanie nowych inicjatyw, takich jak ruchy ekologiczne czy gospodarcze.

Zmiany polityczne i społeczne końca lat 80. ubiegłego wieku doprowadziły do rozmów Okrągłego Stołu. Jednym z tematów poruszanych w trakcie obrad był postulat opozycji dotyczący reaktywacji samorządu terytorialnego w Polsce. Negocjacje prowadzone w ramach grupy roboczej ds. samorządu terytorialnego nie przyniosły znaczących rezultatów. Podpisany 4 marca 1989 r. protokół końcowy był jedynie protokołem rozbieżności. Kluczowa sprawa charakteru i funkcji samorządu terytorialnego nie została rozwiązana.

Nowy ład społeczny

Po sukcesie wyborczym w częściowo wolnych wyborach do Sejmu i Senatu elity polityczne związane z Solidarnością zaczęły intensywnie poszukiwać koncepcji, na podstawie której można by było zbudować nowy ład społeczny. Odbudowa samorządu terytorialnego nie mogła być zmianą ewolucyjną, była bowiem uderzeniem w samą podstawę scentralizowanego państwa, a to przez przełamanie aż pięciu monopolii istniejących w dotychczasowym systemie politycznym i instytucjonalnym: jednolitej władzy politycznej, jednolitej władzy państwowej, jednolitego budżetu państwa, jednolitej struktury mienia państwowego, monopolu urzędników państwowych. Z tego względu dokonany w pierwszej połowie 1990 r. akt reformy miał znaczenie rewolucyjne i może być określany mianem „rewolucji samorządowej”.

Działania ukierunkowane na odbudowę samorządu

Rewolucja samorządowa Solidarności była w rzeczywistości działaniem zainicjowanym i kierowanym odgórnie. Kiedy z przyczyn politycznych odłożono myśl o szybkich wyborach parlamentarnych, ukierunkowano działania na odbudowę samorządności lokalnej. Już 29 lipca 1989 r. Senat przyjął uchwałę, w której sformułowano wstępną ▶

► koncepcję budowy samorządu terytorialnego i podjęto inicjatywę ustawodawczą. W pracach nad ustawą zarysował się widoczny podział ról. Inicjatywę uchwałodawczą i ciężar przygotowania projektów niezbędnych do realizacji aktów prawnych wzięt na siebie Senat. Przygotowanie struktur gotowych do szybkiego zastąpienia rad narodowych organami samorządu terytorialnego leżało w gestii nowego, solidarnościowego rządu, a prowadzenie działalności szkoleniowej oraz przygotowywanie kadr samorządowych należało do formalnie niezależnej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej.

Prace legislacyjne nad ustawami wprowadzającymi samorząd terytorialny przebiegały bardzo szybko. Z tego względu trudno powiedzieć, w jakim stopniu brane były pod uwagę sugestie zgłaszane w toku dyskusji nad projektami ustaw ustrojowych. Należy jednak przyznać, że inicjatorzy tych ustaw wystąpili z apelem do

rad narodowych i organów administracji terenowej o nadsyłanie uwag do projektów.

Proces legislacyjny zakończony przyjęciem pakietu ustaw regulujących funkcjonowanie władzy na szczeblu lokalnym wykazał brak spójnej i jednolitej koncepcji – nie została ona wypracowana przez głównych autorów reform, czyli Senat i rząd. W wyniku tego faktycznie dokonana decentralizacja miała bardzo ograniczony zakres. Wiele spraw o ewidentnie lokalnym charakterze pozostało we władaniu administracji centralnej, wojewódzkiej i regionalnej. Niemniej jednak 27 maja 1990 r. mieszkańcy kraju mogli wybrać przedstawicieli niezależnych organów władzy lokalnej, a samorząd terytorialny stał się jednym z filarów odradzającej się wolnej Polski.

dr Dominik Jaśkowiec, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Kalendarium Rady Miasta Krakowa

12 czerwca

- 18. sesja Rady Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK, pl. Wszystkich Świętych 3-4
- wręczenie dyplomów oraz nagród laureatom konkursu historycznego „Czy znasz Kraków?”, organizowanego pod patronatem Rady Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK, pl. Wszystkich Świętych 3-4

zdjęcia: Błażej Siekierka, Magdalena Bartlewicz

13 czerwca

- gala wręczenia nagród laureatom konkursu „Rajcuś Krakowski – obserwuje – poszukuje – prezentuje”, odbywającego się pod patronatem Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa Dominika Jaśkowca, Sala Obrad RMK, pl. Wszystkich Świętych 3-4

14 czerwca

- wręczenie Nagrody „Bezpieczny Kraków” za rok 2018 funkcjonariuszom Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Komendy Miejskiej Policji w Krakowie oraz Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, sala Portretowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4

15 czerwca

- wręczenie Nagrody Teatralnej im. Stanisława Wyspiańskiego, Teatr Ludowy

17 czerwca

- 100. rocznica powołania Najwyższej Izby Kontroli, Sala Obrad RMK, pl. Wszystkich Świętych 3-4
- finał konkursu plastycznego „Petersburg jak malowany” odbywającego się pod honorowym patronatem Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa Dominika Jaśkowca, sala Portretowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4

18 czerwca

- obchody 30-lecia Samorządowego Przedszkola nr 14, ul. Młyńska Boczna 4

- wręczenie nagród laureatom 12. edycji Konkursu Wiedzy o Samorządzie Krakowskim, pl. Wszystkich Świętych 3-4
- Dzień Ławnika, Sąd Okręgowy w Krakowie, ul. Przy Rondzie 7

Radni o budżecie

26 czerwca odbędzie się sesja absolutoryjna, podczas której radni zadecydują o przyznaniu Prezydentowi absolutorium za rok 2018 i zatwierdzą sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2018. Jak radni oceniają wykonanie budżetu za 2018 r.?

Dominik Jaśkowiec, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa:

Budżet Krakowa z 2018 r. jest kontynuacją polityki inwestycyjnej miasta. Inwestycje w nim zapisane wpisują się w dłuższą perspektywę realizacji stosunkowo małych zadań, które są bardzo potrzebne mieszkańcom. Bardzo cieszy, że cały czas wzrasta poziom wydatków na zieleni. To są inwestycje wyczekiwane przez krakowian.

Działania podnoszące jakość życia, a zajmujące istotne pozycje w budżecie – to m.in. wydatki na kulturę, transport publiczny, ścieżki rowerowe. Natomiast zdecydowanie za mało przeznaczono w budżecie środków na inwestycje i zadania realizowane przez dzielnice. Znacząco zostały zwiększone środki na budżet obywatelski, w poprzednich latach było z tym różnie. Miasto bardzo dynamicznie pozyskuje środki zewnętrzne. Oceniam ten budżet na plus i uważam, że jest jednym z kroków milowych na drodze do poprawy jakości życia w naszym mieście.

Mariusz Kękuś, wiceprzewodniczący klubu radnych Prawo i Sprawiedliwość:

Z jednej strony cieszy duży wzrost dochodów, szczególnie tych z podatków PIT i CIT. Dynamika wzrostu tych dochodów w relacji do 2017 r. wynosi ponad 18 proc. Martwi niepoczynienie wydatków majątkowych. Mimo że w IV kwartale 2018 r. zredukowano je w znacznym stopniu, bo o prawie 160 mln zł – i tak nie udało się wykonać całego planu, lecz jedynie w 84,4 proc. W szczególności martwi to, że słabo radzimy sobie z wydatkami strategicznymi, które są najważniejsze dla miasta. W przypadku dużych inwestycji wydatkowano zaledwie nieco ponad 66 proc. puli. Mimo że nie udało się wykonać tak dużej liczby zadań inwestycyjnych i mimo że o 270 mln wzrosły dochody budżetu miasta z podatków PIT i CIT, mamy relatywnie duży deficyt – 265 mln zł. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że rośnie zadłużenie Krakowa. 31 grudnia 2018 r. wynosiło ok. 2 mld 550 mln zł mimo relatywnie szybkiego wzrostu dochodów.

Aleksander Miszański, przewodniczący klubu radnych Platforma Nowoczesna Koalicja Obywatelska:

Budżet za rok 2018 został bardzo dobrze zrealizowany. Ponadplanowo udało się uzyskać dochody, które wzrosły wobec roku poprzedniego. Zadania bieżące i majątkowe wykonano zgodnie z planem, lepiej niż w roku 2017. Wzrosło wprawdzie zadłużenie, ale zwiększyła się również

nadwyżka operacyjna. Jedyny problem mamy z inwestycjami, nie wszystkie udało się zrealizować. Wpłynęły na to jednak obiektywne czynniki – wzrost cen i problemy na rynku pracy. Komisja Rewizyjna oceniła budżet pozytywnie, podobną ocenę przyznał również niezależny audyt. Sprawozdanie jest zgodne z przepisami prawa i statutu, przedstawia rzetelny obraz gminy oraz zostało sporządzone na podstawie prawidłowych ksiąg rachunkowych. Biorąc pod uwagę te opinie, Rada Miasta zapewne przychyli się do stanowiska Komisji i audytorów. Cieszy fakt, że mimo wielu obiektywnych problemów budżet jest realizowany na zadowalającym poziomie.

Rafał Komarewicz, przewodniczący klubu radnych Przyjazny Kraków:

Budżet jest realizowany prawidłowo – takie wnioski nasuwają się po lekturze sprawozdania z wykonania planu finansowego zaeszły rok. Miasto dobrze poradziło sobie z zagospodarowaniem pieniędzy, które miało do wydania. W 2018 r. wydatki na zadania bieżące zostały zrealizowane w 97,8 proc. Prawie 100 proc. środków poszło m.in. na zadania społeczne czy związane z wyplatą świadczeń dla rodzin. To najlepszy wynik na przestrzeni trzech ostatnich lat. Nieco gorzej kształtuje się sytuacja z wydatkami na inwestycje. Miasto potrafiło wykorzystać tylko 84,8 proc. zaplanowanych środków. Widać, że trzeba położyć nacisk na realizację inwestycji strategicznych, w szczególności tych współfinansowanych ze środków europejskich. Prezydent Jacek Majchrowski znakomicie radzi sobie z uzyskiwaniem dla Miasta dochodów. Potwierdzenie tych słów możemy znaleźć m.in. w półrocznej opinii niezależnego organu kontrolnego – Regionalnej Izby Obrachunkowej. Kraków, jak w poprzednich latach, tak i w 2018, otrzymuje więcej środków z podatku dochodowego, niż zakłada to nawet Ministerstwo Finansów. W zeszłym roku udało się pozyskać tą drogą ponad 1,6 mld zł.

Łukasz Gibała, przewodniczący klubu radnych Kraków dla Mieszkańców:

Wykonanie budżetu za rok 2018 oceniam krytycznie, przede wszystkim dlatego że nie zrealizowano wielu bardzo ważnych dla mieszkańców inwestycji które były planowane. Znakomitym przykładem są projekty transportowe w północnej części Krakowa, która jest dotknięta komunikacyjnym wykluczeniem

– bo trudno to nazwać inaczej. Do dzisiaj nie wbito pierwszej łopaty zarówno w przypadku budowy linii tramwajowej do Górki Narodowej, jak i rozbudowy al. 29 Listopada. Na obie te inwestycje mieszkańcy niecierpliwie czekają od lat i obie miały się rozpocząć w 2018 r. Innym przykładem jest wodny plac zabaw w Parku Jordana, który został wybrany przez mieszkańców w budżecie obywatelskim w 2016 r. i ciągle nie powstał. Ten ostatni przykład jest istotny również z tego powodu, że pokazuje, jaki priorytet dla władz miasta mają decyzje krakowian w budżecie obywatelskim. Trudno oczekiwać ich gremialnego w nim udziału, jeśli zgłoszone i wybrane przez nich projekty nie są realizowane.

Barbara Maderak-Królik

17 czerwca odbyła się uroczysta Gala Finałowa Konkursu Krakowskiego „Kraków – moje miejsce na Ziemi”. Laureaci konkursu otrzymali z rąk Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa Dominika Jaśkowca nagrody za trud włożony w przedstawienie swojego obrazu naszego miasta.

To już trzecia edycja Konkursu Krakowskiego, organizowanego przez Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa / Zdjęcia: Magdalena Bartlewicz

Kraków to ich miejsce na ziemi

W szkołach podstawowych i gimnazjach została przeprowadzona 3. edycja Konkursu Krakowskiego „Kraków – moje miejsce na Ziemi”, którego organizatorem był Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec. Inicjatywa cieszyła się ogromnym zainteresowaniem, łącznie wpłynęło ponad 200 prac wykonanych przez krakowskich uczniów.

Uczestnicy Konkursu poproszeni zostali o zilustrowanie dowolną techniką, jakie znaczenie ma dla nich stolica Małopolski jako miejsce, w którym żyją na co dzień. Celem Konkursu była popularyzacja wiedzy o zamieszkiwanym przez dzieci i młodzież mieście, rozwijanie zainteresowań sprawami lokalnymi, konfrontacja dziecięcych i młodzieżowych prac plastycznych w zakresie przedstawianego tematu.

Ze względu na fakt, iż na konkurs wpłynęło wiele interesujących dzieł, organizatorzy mieli nietatwe zadanie. W skład kapituły Konkursu Krakowskiego weszli: Dominik Jaśkowiec – Przewodniczący Rady Miasta Krakowa, Magdalena Doksa-Tverberg – czasowo zastępująca Dyrektora Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa, Anna Grabowska – Dyrektora Centrum Kultury Podgórze, Agnieszka Klaczak-Cudek – dyrektora Młodzieżowego Domu Kultury przy al. 29 Listopada 102, Anna Staroń – przedstawicielka Muzeum Krakowa. Ostatecznie, po długich dyskusjach i naradach przyznane zostały nagrody i wyróżnienia w trzech kategoriach wiekowych. Oceniający brali pod uwagę pomysłowość, oryginalność, estetykę, walory artystyczne oraz zgodność z tematyką Konkursu.

Laureatami Konkursu Krakowskiego zostali:

• **Kategoria 1 (klasy I–III):**

1. miejsce Violetta Pak (Szkoła Podstawowa nr 67)
2. miejsce Zuzanna Wojtczak (Szkoła Podstawowa nr 41)
3. miejsce Katarzyna Kiełbasa (Młodzieżowy Dom Kultury im. K.I. Gałczyńskiego)

Wyróżnienie Jagoda Dyrka (Szkoła Podstawowa nr 144)

Wyróżnienie Emil Włodarski (Szkoła Podstawowa nr 43)

• **Kategoria 2 (klasy IV–VI)**

1. miejsce Larysa Burns (Szkoła Podstawowa nr 43)
2. miejsce Justyna Wojtas (Szkoła Podstawowa nr 18)
3. miejsce Maja Korzeniowska (Młodzieżowy Dom Kultury im. K.I. Gałczyńskiego)

Wyróżnienie Paulina Adamczyk (Szkoła Podstawowa nr 67)

Wyróżnienie Julia Knotek (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 6)

• **Kategoria 3 (klasy VII–VIII oraz gimnazja)**

1. miejsce Oskar Krzeczek (Szkoła Podstawowa nr 91)
2. miejsce Dalila Cichoń-Kononec (Zespół Szkół nr 2)
3. miejsce Alicja Młynek (Młodzieżowy Dom Kultury im. K.I. Gałczyńskiego)

Wyróżnienie Gabriela Machaczka (Gimnazjum nr 20)

Wyróżnienie Katarzyna Czuchra (Zespół Szkół Specjalnych nr 14 im. M. Grzegorzewskiej)

Na Konkurs Krakowski wpłynęło ponad 200 prac

fot. archiwum prywatne

Anna Prokop-Staszecka

radna miasta Krakowa z klubu radnych
Przyjazny Kraków, lekarz, dyrektor
Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego im.
Jana Pawła II, ordynator Oddziału Chorób
Płuc z Pododdziałem Onkologicznym, pracuje
w Komisjach: Ekologii i Ochrony Powietrza;
Zdrowia i Uzdrawiskowej oraz Skarg, Wniosków
i Petycji

Jeżeli w ościennych gminach wciąż będzie się palić flotami, mułami i śmieciami, to niestety krakowianie nadal będą oddychać zatrutym powietrzem.

Lepsze powietrze to będzie wspólny sukces

Wszyscy mieszkańcy muszą zadbać o to, by poprawiła się jakość powietrza w Krakowie – mówi radna Anna Prokop-Staszecka, przewodnicząca Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza, w rozmowie z Magdaleną Bartlewicz.

Przewodniczy Pani Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza już drugą kadencję. Jakie są najważniejsze wyzwania stojące obecnie przed Komisją?

Anna Prokop-Staszecka: To, że jestem przewodniczącą już drugą kadencję, nie oznacza, że jestem zadowolona z całości tego, co zrobiliśmy. 1 września przestajemy palić węglem i paliwami stałymi i to jest sukces, do którego Rada Miasta Krakowa się przyczyniła – jeździliśmy w tej sprawie do Prezydenta RP, byliśmy w Sejmiku Województwa Małopolskiego. To był wspólny sukces – mieszkańców i radnych. Komisja jednak zajmuje się również innymi kwestiami ekologicznymi. Po dwóch latach utarczek udało się oczyścić potok Sudoł – popłynęła w nim czysta woda. Jako Komisja mamy cały szereg planów i projektów. Nie możemy się skupiać na jednym problemie. Skoro mówimy, że w powietrzu i naszym otoczeniu jest 14 tys. pierwiastków, gazów i pyłów, które są szkodliwe dla zdrowia, to nie możemy się zajmować tylko jednym z nich. Komisja ma się zajmować tym, czego oczekują od niej krakowianie. Za mało na naszych posiedzeniach mówimy o tym, co możemy zrobić sami dla siebie, jako mieszkańcy.

Od 1 września nie będzie można palić w Krakowie paliwami stałymi oraz drewnem w kominkach. Czy krakowianie i turyści odczują różnicę?

A. P-S: Tak, ale wciąż nie będzie zadowalająco. Napływać będzie nadal powietrze z całego „obwarzanka” krakowskiego, ze Śląska i z Czech. To napływowe powietrze stanowi 20–30 proc. smogu, który był, jest i w najbliższych latach będzie. Jakość powietrza się poprawi, ale musimy wszyscy o to zadbać. Jeżeli w ościennych gminach wciąż będzie się palić flotami, mułami i śmieciami, to niestety krakowianie nadal będą oddychać zatrutym powietrzem. Z zadowoleniem przyjęłam zapowiedź, że Ministerstwo Zdrowia planuje zmienić normy stężeń dla pyłów zawieszonych. Dla mnie 300 mikrogramów to nie jest norma, a za wysoki poziom. Jestem za tym, żeby obniżyć normę do 80 µg/m sześć.

Jakie działania na rzecz poprawy jakości powietrza trzeba podjąć?

A. P-S: W pierwszej kolejności powinniśmy się zająć zmianą norm dla pyłów zawieszonych. Będziemy też zabiegać o to, żeby policja miała więcej prawnych instrumentów do tego, żeby ci, którzy wjeżdżają do miasta samochodami, dbali o to, żeby spaliny z ich samochodów były mniej toksyczne. Nie możemy pozwolić na to, by Kraków był najeżdżany przez kopcące truciznami pojazdy. Za mało jest jeszcze kontroli samochodów pod tym kątem. Wprowadziliśmy jako Rada Miasta Krakowa zmywanie ulic. Musimy tego pilnować i egzekwować wykonanie. Trzeba jednak uczciwie przyznać, że Kraków jest rozkopany, a przy korkach trudno zapewnić na jezdniach czystość i ograniczyć przez to unoszenie się pyłów z różnymi toksynami.

To już trzecia Pani kadencja w Radzie Miasta Krakowa. Jak ocenia Pani te lata pracy w samorządzie?

A. P-S: To są wzloty, upadki, radości i rozczarowania. Jak to kiedyś ładnie powiedział jeden kardiolog – to jest jak zapis EKG, najgorsza jest linia izoelektryczna, czyli prosta, jakbyśmy nie mieli tych wzlotów i upadków. Bez tego nie byłoby i tego całego kolorytu, który związany jest z tym, że każdy z nas jest inny. Lubię działanie, a nie narzekanie.

Co robi Pani w czasie wolnym? Jakie są Pani zainteresowania i pasje?

A. P-S: Jak mam czas wolny, to uwielbiam czytać artykuły medyczne i książki. Przy czytaniu działam wyobraźnią. Bardzo lubię arie operowe. Puszcza je cicho, na przykład gdy czytam.

Targi Sztuki Ludowej w Krakowie / Fot. Bogusław Świerzowski

Złote ziarna i złote plewy

Na pewnej stronie internetowej znajdziemy hasło „cepelia”. Zdaniem autorów owego elektronicznego słownika oznacza ono „ludowość na pokaz” oraz „wyrób pseudoludowy, faktycznie fabryczny”, a także „sklep Cepelii”. Skupmy się na trzeciej definicji.

Michał Kozioł

Przede wszystkim trzeba przyznać, że sklepy prowadzone przez Centralę Przemysłu Ludowego i Artystycznego rzeczywiście potocznie nazywano kiedyś „cepeliami”. Ale za określeniem tym kryły się przez lata prawdziwe enklawy piękna, barwne wyspy na morzu powszechnej wówczas szarości i bylejakości. Przed laty popularny był dowcip, że szczytem głupoty jest przeskoczenie przez ladę w „Pewexie”, czyli tak zwanym „sklepie dewizowym”, i poproszenie o azyl. Rzeczywiście obfitość towarów dostępnych tylko za obcą walutę mogła doprowadzić do utraty równowagi psychicznej. Trochę podobnie było ze sklepami Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego. Już samo wejście do „cepelii” gwarantowało chwilową obecność w innym świecie, nie tylko pięknym, ale także bardzo swojskim, budzącym pozytywne skojarzenia i wspomnienia. Rzecz jasna do sklepów tych nie wchodziło się wyłącznie w poszukiwaniu wrażeń estetycznych.

Moda na ludowość

Sz szczególnie pięknie prezentowały się cepeliowskie sklepy w Krakowie. Barwne, ulokowane w prestiżowych miejscach, m.in. w Domu pod Murzynami na Rynku Głównym i na pl. Centralnym w Nowej Hucie. Wabiły atrakcyjnym wystrojem, a przede wszystkim oferowanym towarem, chętnie kupowanym przez

turystów oraz krakowian. Trzeba bowiem pamiętać, że po roku 1956, czyli po „Październiku”, wśród mieszkańców miasta, zwłaszcza tych zaliczanych (lub też dopiero aspirujących) do tak zwanej inteligencji, zapanowała moda na „ludowość”. W krakowskich mieszkaniach pojawiła się wtedy wręcz masowo ceramika rodem z Łysej Góry. Od roku 1947 funkcjonowała tam Spółdzielnia „Kamionka”, założona przez dr. Franciszka Mleczkę, bardzo zasłużonego działacza ludowego oraz posła na Sejm. W „Kamionce” należącej od 1950 r. do „Cepelii” produkowano m.in. właśnie ceramikę inspirowaną tradycyjnymi, ludowymi wzorami.

Idzie nowe

Generalną zagładę przyniosło im dopiero ostatnie dziesięciolecie. Oto młodzi ludzie, wychowani w realiach, jakie zapanowały po roku 1990, zaczęli przejmować mieszkania swoich dziadków. Chcąc zrobić miejsce dla nowych mebli i dekoracji, nowi lokatorzy pozbywali się wielu rzeczy. Ładowały więc na śmietnikach nie tylko liczące po sześćdziesiąt lat łysogórskie dzbanki, ale także portrety pradziadków. Czasem ocalał kurpiowski lub łowicki kilim, ale tylko wtedy, gdy nadawał się na legowisko dla czworonożnego pupila.

Z łysogórską ceramiką rywalizowały w tamtych czasach piękne, srebrzyste siwaki rodem z Podlasia lub Mazowsza. Marzeniem wielu było posiadanie mniej lub bardziej autentycznego „świętka”. Postawiona na półce lub komodzie figurka Frasobliwego albo Najświętszej Panienki znacznie podnosiła pozycję towarzyską właścicieli mieszkania.

Właśnie owe „świętki”, dzieła wiejskich artystów, często przedstawiające – jak przed laty pisał Emil Zegadłowicz – „świętych, których się wypierają wszystkie kalendarze”, były przed laty inspiracją do dyskusji na temat roli, jaką ma do odegrania szeroko rozumiana twórczość ludowa. Problem rzeczywiście był istotny. Państwo, ludowe z nazwy, powinno opiekować się dziedzictwem ludu. Jednocześnie należało zwalczać zacofanie, które szczególnie mocno „trzymało się” na wsi. Stąd pojawiały się teorie, że mecenat państwa to wyłuskiwanie złotych ziaren folkloru z plew przesądów i zabobonów.

Folklor

Dzisiaj, z perspektywy kilkudziesięciu lat, a więc mając luksus dystansu do teorii i praktyki minionych czasów peerelowskich, możemy stwierdzić, że trudno przecenić rolę, jaką odegrała Cepelia w zachowaniu polskiej sztuki ludowej. Teza, że wręcz ocalała

ona polską ludową twórczość i polskich ludowych artystów, nie będzie przesadą. Centrala Przemysłu Ludowego i Artystycznego powstała w roku 1949. Uchwałę o jej powołaniu podjął Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów. Przyjęta wówczas forma działania niejako monopolizowała handel wyrobami ludowych twórców. Koncepcję „Centrali” niewątpliwie można uznać za typową dla tamtych czasów próbę narzucenia centralnej kontroli. Musimy jednak pamiętać, że twórczość ludowa to bardzo specyficzna i rządząca się własnymi prawami dziedzina sztuki, a więc trudna do utrzymania w korbach. Podobnie ma się rzecz z twórcami ludowymi, wśród których nigdy nie brakowało naprawdę oryginalnych postaci. Przed laty w środowisku etnografów opowiadano o pewnym bardzo uzdolnionym ludowym artyście z Małopolski, twórcy ciekawych płaskorzeźb, który gotów był współpracować z Cepelią, ale stanowczo odmawiał podpisywania jakichkolwiek dokumentów. Jego upór uniemożliwił zawarcie umowy. Twórca ludowy nie był analfabetą, a swoją niechęć do podpisywania tłumaczył tym, że przecież Twardowski kiedyś podpisał, no i wiadomo, co się z nim stało. Podobno dopiero prof. Tadeusz Seweryn, wieloletni dyrektor krakowskiego Muzeum Etnograficznego, skłonił artystę do złożenia podpisu. Argumentem, który skutecznie przełamał upór ludowego twórcy, był fakt, że w profesora dwa razy strzelił piorun i nic mu to nie zaszkodziło.

Nie był to odosobniony przypadek. Rzeczywiście często podopiecznymi Cepelii zostawali ludowi artyści obdarzeni wielkim, samorodnym talentem, ale też zdecydowanie mniejszą zaradnością życiową. Na pierwszych Targach Sztuki Ludowej, które odbyły się w 1973 r., gwiazdą Dnia Sądeckiego była – jak pisał wówczas „Dziennik Polski” – „najwybitniejsza malarka malarstwa naiwnego Sądeczyzny” Maria Wnęć. Dziś artystka ta przez znawców zaliczana jest

Szczególnie pięknie prezentowały się cepeliowskie sklepy w Krakowie. Barwne, ułożone w prestiżowych miejscach, między innymi w Domu pod Murzynami na Rynku Głównym i na pl. Centralnym w Nowej Hucie.

do grona najwybitniejszych polskich przedstawicielek zjawiska nazywanego art brut. Jej dzieła znajdują się obecnie nie tylko w polskich muzeach etnograficznych – toruńskie przechowuje m.in. jej obraz zatytułowany „Lenin na feretronie” – lecz także w Collection de l’Art Brut w Lozannie, American Visionary Art Museum w Baltimore oraz Art & Marges Museum w Brukseli.

Folklor zawładnął miastem

Dowodem wieloletniej obecności Cepelii w krakowskim pejzażu kulturowym i artystycznym były nie tylko jej sklepy nazywane potocznie – zresztą najzupełniej słusznie – „salonami”, lecz także coroczne Targi Sztuki Ludowej. Organizowane przez wiele lat na trwałe wpisały się w krakowską tradycję. Praktycznie rzecz biorąc, już tylko to wydarzenie gwarantuje krakowianom i przebywającym w Krakowie turystom możliwość zetknięcia się z autentyczną sztuką ludową.

Mimo że dziś Targi organizuje już inny podmiot, także i w tym roku aktualne będą słowa, jakimi w 1973 r. sprawozdawca „Dziennika Polskiego” podsumował I Targi, że „sztuka i folklor zawładnęły miastem”.

Kalendarium krakowskie

26 czerwca 1945

w siedzibie Związku Zawodowego Literatów Polskich przy ul. Krupniczej 22 prof. Kazimierz Wyka wygłasza prelekcję „Tragiczność, drwina i realizm”. Wstąpił wolny.

27 czerwca 1953

„Dziennik Polski” donosi: „Na próżno bywalcy mlecznych barów szukają na stolikach serwetek bibułkowych. Czym Przedsiębiorstwo Detalu i Barów Mlecznych może wytłumaczyć to zaniedbanie, urągające higienicznemu obowiązkowi wycierania ust po spożyciu posiłku?”.

28 czerwca 1895

rozpoczyna się trzydniowy „Zjazd Cyklistów Polskich i Zagranicznych”.

29 czerwca 1888

w krakowskich sklepach pojawiają się nowe piwa z żywieckiego browaru, czyli porter i ale.

30 czerwca 1866

z honorami wojskowymi pogrzebano na cmentarzu Rakowickim Pawła Bege, zmarłego w krakowskim szpitalu porucznika armii pruskiej.

1 lipca 1859

w oktawę Bożego Ciała podczas procesji na Rynku Głównym jest aż pięć ołtarzy, „z powodu iż dwóch właścicieli domów ubiegających się o zaszczyt urządzenia, nie odstąpiło od praw swoich”.

2 lipca 1910

„Nowa Reforma” donosi: „Dziś około g. 7 rano w fabryce cementu przy ul. Kościuszki na Półwsiu Zwierzynieckim nastąpił, prawdopodobnie skutkiem nieostrożnego obchodzenia się, wybuch gazu”.

3 lipca 1945

„Dziennik Polski” donosi, że Antoni Czortek, jeden z najlepszych polskich bokserów, powrócił z niemieckiego obozu koncentracyjnego Buchenwald.

5 lipca 1905

Kazimierz Walter, znany krakowski kupiec, zamieszcza w „Nowej Reformie” ogłoszenie: „Oświadczam publicznie, że p. Alojza Musiołka nigdy w spółce firmy mej nie było”.

6 lipca 1981

po dwuletniej przerwie studenckie kino Rotunda wznawia swoją działalność.

Michał Kozioł

„Aby pijacy na ulicach leżący znaleźni lub niespokojnie zachowujący się byli zbierani, i cielesnie lub piękną karą podług stanu i przewinienia byli karani”. Zastosowanie takiego rozwiązania proponował w 1844 r. władzom Wolnego Miasta Krakowa prof. Fryderyk Hechell, lekarz, dziekan Wydziału Lekarskiego UJ oraz sekretarz krakowskiego Towarzystwa Wstrzeźliwości.

Nietypowa rocznica

Hechell był autorem m.in. rozprawy „O pijaństwie i jego szkodliwych skutkach i środkach zaradczych onemuż”. To właśnie w tym dziele postulował karanie „na ulicach leżących”.

Dziś trudno nam zgodzić się z propozycją stosowania „kar cielesnych”. Ze sceptycyzmem potraktujemy również inne stwierdzenie prof. Hechella, że piwo „dobre i mało wysoko w sobie zawierające jest bardzo posilnym i zdrowym napojem, i w rzeczy samej może się bez przesady uważać za chleb w stanie płynnym”. Dla usprawiedliwienia wielkiego społecznika, jakim niewątpliwie był prof. Hechell, należy podkreślić, że w tamtych czasach piwo było zdecydowanie mniej procentowe niż obecnie.

Na zrealizowanie niewątpliwie słusznego postulat, aby ludzie, którzy z różnych przyczyn nadużyli alkoholu, z ulic „byli zbierani”, krakowianie musieli poczekać jeszcze przeszło sto lat. Dopiero 17 czerwca 1959 r. Rada Narodowa Miasta Krakowa podjęła uchwałę o utworzeniu Izby Wyrzeźwień.

Dziś nazwa ta – tylko oficjalna, dla krakowian był to „Hotel pod Muchą” lub „U Matysiaków” – już nie funkcjonuje. Dawna Izba Wyrzeźwień została zastąpiona przez Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień (MCPU), placówkę wykonującą zadania o wiele ambitniejsze niż wyłącznie opieka nad osobami, „które są w stanie nietrzeźwości, a swoim zachowaniem dają powód do zgorzenia w miejscu publicznym lub zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób”.

Kierując się zasadą, że lepiej zapobiegać niż leczyć, Rada Miasta uchwaliła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania

Probleatów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Koordynatorem Programu jest właśnie MCPU, które współdziała m.in. z Wydziałem Polityki Społecznej i Zdrowia, Wydziałem Sportu, pełnomocnikiem prezydenta ds. Rodziny, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i MOPS-em, placówkami terapii uzależnień oraz organizacjami pozarządowymi.

Lista dość długa, ale to miara zadań, jakie stoją przed Centrum. Dziś opieka nad osobami, które nadużyły alkoholu, to tylko mała część aktywności tej instytucji. W ramach Centrum działa nie tylko

całodobowy telefon zaufania dla osób dotkniętych alkoholizmem i ich rodzin, ale także punkt konsultacyjny. Każdy mieszkaniec miasta będący w potrzebie czy też kryzysie może liczyć na fachową pomoc specjalistów: psychologów, terapeutów uzależnień, w tym także prawnika. W siedzibie Centrum przy ul. Rozrywka (dla uniknięcia wątpliwości trzeba podkreślić, że nazwa jest historyczna, kiedyś w tej okolicy funkcjonowała podmiejska karczma Rozrywka) – spotykają się grupy samopomocowe AA Izba i Al-Anon oraz AN. Ważną działalnością Centrum są szkolenia i konferencje profilaktyczne adresowane do różnych grup wiekowych i zawodowych. Biorą w nich udział nie tylko nauczyciele, ale przede wszystkim uczniowie krakowskich szkół oraz ich rodzice.

Aktualna działalność kierowanego przez Adama Chrapisińskiego Centrum, które musi sprostać wyzwaniom XXI w., jest miarą zmian, jakie zaszły w Krakowie w ciągu ostatnich 60 lat i tego, jak bardzo zmieniło się od roku 1959 podejście do uzależnień. Wtedy wystarczały „tapczany z odpowiednimi pasami, celem zabezpieczenia »użytkownika« przed wypadnięciem na podłogę”.

Dopiero 17 czerwca 1959 r. Rada Narodowa Miasta Krakowa podjęła uchwałę o utworzeniu Izby Wyrzeźwień.

Noc Jazzu (13/14 lipca)

Podczas tegorocznej edycji wydarzenia fani jazzu będą mieli okazję wysłuchać 22 koncertów w 18 miejscach.

Koncerty zostaną zaprezentowane tradycyjnie na Małym Rynku, a także: w Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK, na Scenie Letniej Teatru Łaźnia Nowa – Bulwar(t) Sztuki przy ul. Bulwarowej, w Studio S5 Radia Kraków, gdzie po raz pierwszy podczas Nocy Jazzu wystąpią laureaci Jazz Juniors, w Sali Siemiradzkiego Galerii Sztuki Współczesnej XIX wieku w Sukiennicach, w Bonarce, w Klubie „Pod Jaszczurami”, w klubach i kawiarniach krakowskich, m.in. w Piwnicy Pod Baranami, Harris Piano Jazz Bar, Alchemii, Piec Art Acoustic Jazz Club, Jazz Club u Muniaka, Tawernie Stary Port, Strefie czy Chicago Jazz Live Music.

Podczas tej niepowtarzalnej Nocy wystąpią m.in. Ida Nielsen z Danii, Włodzimierz Nahorny, Keith Thomson, Big Band Małopolski, Amalia Otrębowska, Kaja Karaplios, New Bone, Renata Świerczyńska, Max Klezmer Band i wielu innych znakomitych artystów.

Wstęp na wszystkie koncerty jest bezpłatny. Na koncert w Sukiennicach obowiązują bezpłatne bilety wstępu. Przypominamy też, że w weekend 14/15/16 sierpnia odbędzie się Noc Cracovia Sacra. Szczegóły na: www.krakowskienoce.pl.

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w lipcu 2019 r.

Gmina Miejska Kraków oferuje do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego niżej wymienione nieruchomości stanowiące własność Gminy Miejskiej Kraków.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (Finanse i Mienie/Nieruchomości

Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości). Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29 nr tel. 12 616-98-08, 12 616-98-09, w godzinach pracy urzędu.

Przetarg odbędzie się w dniu 18 lipca 2019 r.

położenie	działka nr	pow. ha	obr.	cena wywoławcza	wadium wpłata do 15.07.2019	godzina przetargu
ul. Zakopiańska 99 lokal mieszkalny nr 5 pow. 124,30 m kw.+ kom. lokat. 10,82 m kw.	67/33 67/34	0,0484 0,0842 0,1326	P-44	597 000,00	60 000,00	9.00
ul. Zamoyskiego 26 lokal mieszkalny nr 2 pow.96,99 m kw. + piwnica 12,65 m kw.	421/1	0,0450	P-12	520 000,00	52 000,00	10.00
ul. Zamoyskiego 26 lokal mieszkalny nr 4 pow.118,96 m kw. + piwnica 13,32 m kw.	421/1	0,0450	P-12	658 000,00	66 000,00	11.00
ul. Grochowa 36 zabudowana budynkiem mieszkalnym jednorodzinny zabudowa bliźniacza	196/6 196/9 195	0,0247 0,0014 0,0323 0,0584	P-28	593 750 000,00 w tym: cena zabudowanej działki nr 195 wynosi 451 725,00 zł (zwolniona z podatku VAT), cena niezabudowanych działek nr 196/6 i 196/9 wynosi 142 025,00 zł brutto, w tym 23 proc. podatku VAT	60 000,00	12.00

 Kraków

 **Krakowskie
Miniatury
Teatralne**

20–30 lipca 2019, Kraków

 Kraków

TEATR **te** la
100 LAT

TEATR DLA
PRZYJEMNOŚCI

LETNI
FES
TI
WAL
KOMEDI
1.08-1.09

REZERWACJA
TEL. 12 422 66 77
WWW.BAGATELA.PL
WWW.TEATR.PL

TEATR „BAGATELA” IM. TADEUSZA BOYA-ZELEŃSKIEGO • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA